

Enthusiasts without capacity are the really dangerous people.

—Anon.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 19—Vol. LVI.

Friday, 23rd May, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

France On Brink Of Civil War

PARIS, Wednesday.

M. PIERRE PFLIMLIN, voted into the French Premiership last week by a national assembly shaken by a military coup in Algiers, faced up to the dangerous problems of dealing with General Jacques Massu and his paratroopers who are controlling the Algerian capital.

In a last minute appeal for support, M. Pflimlin had given a warning about the danger of civil war.

He was referring to the action of General Massu, a 49-year-old hero, in setting up in Algiers a "Committee of Public Safety" composed of military officers and European and Moslem civilians.

General Massu, through a spokesman of his Committee, issued a statement calling upon General Charles De Gaulle, head of State when France was liberated from the Germans, to take over "the leadership of a Government of Public Safety (in France) above all parties, to ensure the everlastingness of French Algeria, an integral part of France."

Soon after General Massu announced the formation of his Committee "to maintain order and avoid bloodshed" threatened by a day of riotous Demonstration in Algiers against the impending Pflimlin Government, General Raoul Salan, Commander of the French forces in Algeria, broadcast from the paratroop-occupied Al-

giers radio station: "I have provisionally taken into my hands the destinies of French Algeria."

This was at first thought to mean that he sided with General Massu.

While the precise relationship between General Salan and General Massu appeared obscure, it was learnt from sources close to the Prime Minister's office in Paris that General Salan had been entrusted by Paris with "acting in the best interests" in Algiers.

The Dramatic events in Algiers completely altered the atmosphere in the French National Assembly. Socialist and radical deputies called upon all members to vote M. Pflimlin (the liberal Catholic leader) into power immediately.

M. Pflimlin then returned to the Assembly and made an impassioned appeal for support, warning the deputies that France might be "on the edge of a civil war" and referring to "Military Chiefs whose attitude is one of insurrection against the laws of the Republic."

The Assembly voted him into power by 274 votes to

129, with 134 Communists abstaining.

Meanwhile, in Algiers, General Massu's paratroopers are guarding Government House where his Committee of Public Safety is established, and occupying key buildings, including the radio station and the telegraph and telephone exchange.

Communications with Algiers, except for official calls have been cut off, which makes it impossible to confirm reports emanating from the Algerian capital that General Salan is being kept under guard by the paratroopers.

General Massu has stated that the French garrison of the Sahara have rallied to him, but the Governor of the Western Algerian Province of Oran has declared his loyalty to the Government in Paris.

In Paris, police reported that they had rounded up scores of members of extreme right-wing movements. Guards on key buildings had been strengthened.

When the first meeting of the new Government ended at 6.30 am today, M. Pflimlin told reporters "the Government is convinced that the events which have taken place in Algeria are the result of a dramatic misunderstanding.

The Government is determined to defend Algeria. The first measure it will take will be to increase the efforts of the nation so that Algeria shall remain French. The army must be fully conscious of this."

—Sapa Reuter.

Coty Urges French Generals Not To Precipitate Split

PARIS, Wednesday.

PRESIDENT RENE COTY today appealed by radio to the French Army in Algeria not to precipitate a split in the nation "in face of the enemy."

He said: "Guardian of the national unity, I appeal to your patriotism and to your good sense not to add to the trials of the country a division amongst French people in face of the enemy. "All lack of discipline can only profit those who oppose us.

"Chief of the armies by virtue of Article 33 of the Constitution, I give you the order to remain at your duty, under the authority of the Government of the French Republic"

The appeal was broadcast at intervals over the French Radio this morning followed by the playing of the French National Anthem.—Sapa-Reuter.

OPINION

FRIDAY, 23RD MAY, 1958

Truth About The ANC

ACCORDING to Johannesburg Press reports Mr. Y. Putini, obviously a Congress official, told a meeting of Witwatersrand students that the membership of the African National Congress is at least between 400,000 and half a million. Now, if he was correctly reported, anybody who read this immediately said that Mr. Putini did not know what he was talking about. The same thing happened during the national stoppage of work on the eve of the elections. Wild claims were made that larger numbers had stayed away from work than had actually been the case.

This sort of propaganda does the Congress cause more harm than good. If the ANC is organisationally so powerful, why then did so many of these half a million members ignore their leaders' call to stay away from work? And if the ANC had so many supporters why is it that in a key point like Durban, it has had to dispense with some of its staff because of financial difficulties? Misleading propaganda of the type attributed to Mr. Putini creates feelings of grave uncertainty about very many aspects of Congress activity.

Mr. Putini would have had a better case if he had told his readers quite plainly that numerically, the ANC is weak. He could have divulged figures if he liked or could, for security reasons, have refused to do this. He could have gone on to say that the numerical weakness of the ANC, however, is certainly no indication of its strength add influence in what is virtually a Police State. Its real strength can be determined against two obvious facts: the quality of its ideals, which have made it survive frightful batterings within the last forty-five years and the way it influences the course of events within the country and outside.

In the latter respect, he could have cited the achievements of the resistance movement; the split in the White front which produced the Liberal Party; the sense of unity which ensured the success of the Alexandra bus boycott and, finally, the way the ANC has rallied world opinion against apartheid. All these are impressive achievements, considering the difficulties the ANC has battled against since its formation.

The point we wish to make is that the ANC has such an excellent case that it does not need to resort to half-truths and incorrect statements to bolster up its arguments. The movement must build up a strong tradition of political responsibility and overcome the weaknesses shown up by the statement attributed to Mr. Putini if it will continue to influence events in the direction we all desire.

Press Review

Army Of 10 Africans

THEY (the government) can hardly suppose the kind of African who belongs to the Liberal Party is the kind who is prone to acts of public disorder, and much as some of them may privately dislike the views of the earnest European intellectuals who form the main element of the party, and dangerous as they may think those views are, they cannot conceivably fear that their foregathering with their African colleagues will result in strikes and riots. We doubt whether even in their wildest nightmares Mr. Strijdom and Dr. Verwoerd and Mr. de Wet Nel have ever been disturbed by the vision of Mr. Paton and Mr. Brown vociferating revolutionary outcries and leading an army of more than 10 riotous Africans to plunder and destroy. Nor has any Native Commissioner ever dreamed such a lunatic dream. We can dismiss at once any idea that two Native Commissioners have refused their permission to the Liberals because in their judgment there was reason to fear labour unrest or public disorder. Nor for one moment do we suspect them of political partisanship in their decision.

The true explanation seems to have been revealed, doubtless unwittingly, by the Native Commissioner for Pinetown. For according to his statement to the Kloof Liberals, it was after consulting the Department of Native Affairs that he decided that he could not at this stage give the Kloof Liberals the permission that they sought.

Nothing Less

The cat has escaped from the bag, and a very hideous, screeching, clawing brute it is. For we can now only assume one of two things. Either the Department of Native Affairs is indeed a law unto itself, and can curtail the activities of a peaceful, law-abiding and lawful political party as a mere sideline to its pursuit of its own African policy, or the Government has decided to misuse emergency powers conferred in the Notice for the quite unauthorised purpose of quietly suppressing a political party. For that is what, in view of the Liberal Party's constitution and programme, a ban on meetings with more than 10 Africans present amounts to.

That is why we say that the Prime Minister himself owes the country an explanation. The im-

plications of this affair are far too serious for anything less to suffice.

Editorial in "The Natal Witness."

Which Africans Will Sabra Consult?

SABRA'S decision to hold a conference where responsible, educated Bantu can air views on the pressing problems of the day has been generally welcomed.

Where are they going to find the non-Whites with whom they want to confer?

There are many African intellectuals who would be able to put their case most eminently, but the question is would they be acceptable to Sabra and would they be prepared to put their views at a conference convened by an organization which believes in apartheid?

I understand Sabra has not yet approached any Bantu leader officially. They are thinking of appointing somebody who has influence with educated Bantu to do the liaison work for them.

That P.R.O. will have a tough job. The Bantu intellectuals will have to be "above suspicion," as someone put it to me. That probably means that they must not be "agitators," otherwise Sabra may become involved in a situation which may be entirely uncomfortable to them.

No Success

As I see it, as far as they are concerned leading members of the African National Congress are out.

Those prominent Bantu intellectuals who are concerned in a pending supreme court action can naturally also be discounted. The only "possibles" who remain are church leaders.

But one cannot expect them to express themselves freely about an issue which has become so linked up with party politics in this country.

Party politicians have already told me that Sabra's efforts are doomed to failure. They point to "liberal" Mr. Jan Hofmeyr's experience with the defunct Natives' Representative Council in 1946 when Bantu leaders refused to deliberate even with him.

In spite of the gloomy prospects I have painted I still hope Sabra will be able to hold the conference. There is no doubt that much of our trouble originates from the fact that practically only the tribal African is now heard.

Jan Burger in "The Star."

Comment On Men And Events

Sabra Challenge To African Statesmanship

By JORDAN K. NGUBANE

SABRA's decision to convene a conference on non-White leaders some time before the end of the year presents African leadership with an important challenge. No matter what the angle is from which we look at it, it is something we dare not ignore; something we dare not even take casually or approach with closed minds.

In one respect it is a response to the African people's own call for a reconsideration of race attitudes on the part of the White people. In the Bloemfontein Declaration, the leaders of the African community mentioned the Dutch Reformed Church by name and appealed to it to think again on the race question. Since then there has been a lot of thinking in Afrikaner intellectual circles—where the DRC is a force to reckon with. It has not been thinking of the type we like. But people have been asking themselves quite a number of questions. The result of this is that now they want the African to meet them and, possibly, help them in finding the answers.

On quite another plane acceptance of the idea that the African has the right to say how he shall be governed could quite conceivably be the beginning of what one can with justification regard as the initial rejection of the baasskap mentality. Press reports that Verwoerd has had to resign from Sabra would tend to confirm suspicions in this direction.

Selling Apartheid

Thirdly, Sabra has not in any way concealed its adherence to the apartheid viewpoint. It wishes to meet the African in the belief that it might succeed, in the end, in selling the apartheid idea to them. That does not matter very much. The really important fact behind this is that even the men of apartheid realise that the African is now a power to reckon with in ways which make it imperative that people should sit down with him and try to argue with him over apartheid.

For my part, the apartheid case is rotten to the core. So rotten that I do not mind meeting an apartheidier to show him the fatally unrealistic spots in his approach. The leaders of the African people have the duty to educate the men of apartheid; they should not hesitate to do this for fear that they might fail. The chances are most certainly that they might fail initially. But let not the democratic cause

go under because men who love freedom were afraid to open their mouths in the midst of their enemies.

When the conference meets the African people will take their stand clearly and firmly on the Bloemfontein Declaration—in whose drafting all sections of African opinion, including the leaders of the ANC and the Church, had a hand. The Sabra-men should know and accept this in the spirit in which we know and accept the idea that they are for apartheid. They should be as ready to hear the case of the men who disagree with them as we should be ready to hear theirs.

Two Voices

The tone of discussions at the Sabra conference revealed in the clearest ways possible that apartheid now speaks with two distinct voices. This is good for the country. Critical voices in the ranks of the race oppressor are a sign that there are already serious misgivings about the direction events are taking. They are an indication that honest men and women in the Afrikaans community, who are not blinded by hatred for the man of colour, realise now that apartheid does violence to the dignity of Man; that it outrages the Christian conscience and tramples in mud everything sacred in the democratic tradition.

Where this is the case the African has the moral and inescapable duty to give the Afrikaner the opportunity to show the world that although misled by racio-political opportunists at the moment, Afrikanerdom has, in its ranks, men who still allow themselves to be guided by Christian ideals and the finest teachings of the democratic tradition in their approach to the man of colour.

Without in any way being naive, we must realise that there is the possibility in this situation that we and the Afrikaners might discover something altogether new which would give us a new sense of belonging together and in that way solve the race problem in ways to give the Afrikaner the security he needs without

frustrating the will of the majority.

De Klerks

I am not impressed by the argument that because the Afrikaner Nationalists are riding on the crest of the wave of success they will be deaf to reason. I am absolutely certain Verwoerd and de Klerk will do this. But they are only a section of a big movement. They are in the majority at the moment; but I see no reason why Verwoerd's resignation from Sabra should not be an admission by him and his group that their viewpoint is being challenged powerfully right within the ranks of Afrikanerdom itself.

If one wing will get drunk with power, there are men and women also who realise very clearly, particularly since the elections, that the hour of apartheid's greatest triumph is also the moment of its greatest isolation. They know that Afrikanerdom is nearing the zenith of its power and that as this happens, the millions of Africans are only beginning to mobilise theirs. The little power organised so far changed the Minister of Transport's threats to smash the Alexandra bus boycott into the biggest joke of the decade in all the locations of Johannesburg. And in this situation the reality of disaster for Afrikanerdom begins to be obvious.

Against this background the thoughtful in the Afrikaans community could quite conceivably realise that survival for their people from this point in history lies in speaking to the African in a language he will be willing to understand. To me that is the real significance of the applause Mr Japie Basson received for his iconoclastic attacks on apartheid's most sacred shibboleths.

No Changing

In all these developments we might be witnessing the emergence of what Professor Pistorius has called Afrikaner Liberalism. The English-speaking side has already produced its own brand of Liberalism. It would be wrong if either sought to win over the African for purposes of ganging up against the other. It will most emphatically be against the best interests of the African if that sort of thing happens.

The duty of African statesmanship, in these circumstances, will be to encourage these

parallel trends to move in directions where they will ultimately merge into one movement of moral and political protest against race oppression. This course alone is in accord with the requirements of true South Africanism. It will bridge the gulf between the English and the Afrikaner. And this should be a good thing, for race conflict, whether among the Whites or between Black and White is harmful to the country as a whole. It will provide a basis for agreement on objectives between the African, the Afrikaner and the English speaking. Such agreement would bring nearer realisation the ideal of national, as against racial, unity. With the coming of this unity, based on values cherished by the African, the Afrikaner and the English, we would have at last found a solution to the race problem which would be acceptable to all.

Against this background, I don't just see how the leaders of the African people can run away from the idea of meeting the Sabra-men. We are building a united nation and the Afrikaner should know what sort of superstructure we want. He will not get that from the tribal chiefs or the stooges of the Native Affairs Department. He will get it from the elected leaders of the New Africa which has confronted apartheid with the challenges it now faces.

Stooges

I know that some people would very much like Sabra to invite people who will be amenable to the apartheid type of reason. They are at liberty to please themselves. But if they genuinely want to come to grips with the race problem, they should meet the men and women who set political fashions in the African community. For my part, I find it extremely difficult to imagine that men like Keet, Pistorius, du Plessis, Olivier and Basson would resort to the cowardly technique of packing the Sabra conference with Verwoerd's stooges. Luthuli and Matthews and Mahabane and Xuma should have a place in that conference, just as other political viewpoints should be represented.

The Sabra conference could be a turning-point for the best in the history of our country. It is for its convenors to make it that. For our part, we want to do all to make it that.

Nkrumah For Important Talks In America

GHANA, independent for one year as a member state of the Commonwealth, is gradually settling down to evolve its own foreign policy. During its first year of independence its leaders have had to concentrate on internal problems. There has, as yet, been no real foreign affairs debate in its Parliament.

Internal affairs are likely to be dominant in the future too. The Government is bringing in a £100-million Five Year Plan.

According to some residents the Government may decide to become a republic on the Indian model, recognising the Queen as head of the Commonwealth. They are expected to continue their policy of breaking the traditional influence of the chiefs.

But, at the same time, Ghana is beginning to make her voice heard beyond the West Coast.

Her foreign policy, so far as she yet has one, is based on non-alignment between the world power blocs, and has succeeded in gaining friendship with both Israel and Egypt.

The establishment of the Foundation for Mutual Assistance in Africa South of the Sahara (F.A.S.A.) in Accra recently was important for Ghana as being the first international conference of governments "to take place here.

To Visit U.S.

Important conversations will be held on Ghana's place in world affairs when Dr. Kwame Nkrumah, the Prime Minister, pays an official visit to the United States in July.

Later in the year, probably in September, a pan-African congress is expected, with representatives from colonies and other territories as well as independent African states. It will probably be directed with greater emphasis against "colonialism."

In order to make Ghana's voice heard abroad, the Government is considering instituting broadcasts in foreign languages to other parts of Africa. Two Canadian broadcasting officials came to Accra recently to advise the government on these plans.

Independence For All

To many Ghanaians, the achievement of independence on March 6 last year, was only part of a process which will not end till the whole of Africa is independent.

An inscription on the statue of Dr. Nkrumah, which was unveiled in front of the Parliament building during the first anniversary of independence

celebrations, says: "To me the liberation of Ghana will be meaningless unless it is linked up with the liberation of Africa."

Dr. Nkrumah and other leaders have in the past, before being in power, advocated ideas such as a federation of socialist States in West Africa.

Observers are waiting to see whether these ideas will be put forward at the coming congress in Accra.

Might Be Swamped

Authoritative sources, however, take the view that it is no good artificially pushing grandiose schemes for a federation. Such ideas should be allowed to mature by themselves.

They say that for the time being the Government has its hands full with internal problems. In addition, Ghana, with only 5,000,000 people, in a small country and might be swamped by others in a West African Federation.

Nigeria, for example, which is to become independent in 1960, has a population of 35 million.—Sapa-Reuter.

Does ANC Have So Many Members?

STUDENTS of all races crowded a lecture theatre at the Witwatersrand University recently to question the president of the African National Congress Youth League, Mr. Y. Putini, on the history, aims and objects of the A.N.C.

It was the first of a series of eight lectures on the "History and Development of non-European political movements in South Africa," organised for lunch hours by the studies department of the National Union of South African Students.

In answer to a question he said that the present membership of the ANC was between 400,000 and 500,000—it was about 100,000 in 1952.

He was questioned closely by the students on the reasons for the failure of the 'stay-at-home' demonstration, which he gave as adverse Press propaganda, pressure from employers, the Government and the Police, and the statements of "certain so-called leaders."

Sabra Conference: Apartheid Reaction

SENATOR J. H. GROBLER, writing in a Johannesburg Nationalist newspaper, criticised the SABRA congress for having placed too little emphasis on the practical side of apartheid.

The congress, he said, had failed to stress the practical steps which had already been taken to implement the policy. It had, he considered, shown a lack of realism or knowledge in this respect.

The establishment of towns in the African reserves, and the money that had been spent on their development—matters that the world wanted to know about—had been raised at the congress, but no one had been able to say what had been achieved in this aspect of positive apartheid.

Senator Grobler wrote: "It is a defect which must be rectified at the next congress of SABRA."

Referring to the contention of Mr. J. D. Basson, Nationalist M.P., that co-operation from Africans could not be expected if Whites persisted in adopting a "Wit basskap" attitude,

Senator Grobler said that this applied only to an integrated community such as that in the Federation.

Apartheid aimed at the separation of the races—the White in his territory, and the Black in his.

Senator Grobler added: "The White man has the right to dominate in his area, and to preach White domination, just as the African has the right to govern his area and to uphold his domination."

Senator Grobler said that Mr. Basson had omitted to draw the important distinction between "baasskap" in integrated and separate communities, with the result that supporters of integration had made political capital out of what he had said.

Latest Records For Your Selections

Samundar	5 Records	Rak N roll	41/3
Barish	5 "	"	41/3
Mr. X	4 "	"	33/-
Aasha	4 "	"	33/-
Paying Guest	4 "	"	33/-
Chori Chori	5 "	Best Music 1956	41/3
Naya Andaz	6 "	" " 1958	49/6

Best Instrumental No.

Fantush New Delhi	8/3
C.I.D. Both Sides	8/3
Devta "	8/3
Mem Sahib C.I.D.	8/3
Chori Chori Both Sides	8/3
Baarisha and Basant Bahaar	8/3
Baap Re Baap. Naya Anadaz & Shremati 420	8/3

Packing & postage
7/6 extra.

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

(Corner Grey & Lorno Streets)

286 Grey Street,

Phone: 29488.

DURBAN.

Federation Going To Polls In Unique Elections

(From Our Bulawayo Correspondent)

WILL the Colony of Southern Rhodesia become a second South Africa—or will the half-hearted "partnership" policies of the present Government be given another chance? Or is there yet a possibility that the European electorate will sense the danger of the trend towards white-nationalism, and will turn to that dynamic and controversial liberal, Garfield Todd, for their salvation?

These are the questions likely to be answered next month when the Colony's voters mark their ballot papers in what will be the strangest Commonwealth general election in history.

Governed today by a Prime Minister without a seat in Parliament (Sir Edgar Whitehead, who was flown from his ambassadorial post in Washington at the beginning of the year to take over from ousted liberal leader Garfield Todd) this Colony has four political parties on the election lists—United Federal (governing), United Rhodesia, Dominion, and Confederate.

It is likely that well over 120 candidates from these four parties will contest 30 seats.

Many Candidates

Not one seat is likely to be contested by fewer than three candidates. Most will have four, some seven.

Briefly, this is what each party stands for:

United Federal (governing): Racial partnership, but with

Import Of Cars By Tourists

A LICENCE is at present required for the import of cars into India by tourists under the "triptyque system." The procedure for grant of custom clearance permits for this purpose has been simplified and tourists can secure custom clearance permits in advance by making applications through the Western India Automobile Association (Lalji Narainji Memorial Building, Churchgate Reclamation, Bombay 1), duly accompanied with an undertaking on plain paper to the effect that they will not sell the car or give part possession of the car in India and will re-export it within the period stipulated in the 'Triptyque' or 'Carnet De Passage.'

No treasury receipt on account of licence fee and I.V.C./Exemption number will be required.

painfully slow African advancement and apparently little regard for the man with a coloured skin who already is culturally on a par with or better educated than, the average European.

The colour bar cancer has not been eased by this party's government. Most of the "partnership" that the party's politicians talk about is on paper only. This attitude seems to suit most Europeans, though some think the policy too liberal.

At present holding 16 of the 29 seats in Parliament, the U.F.P. stands a fair chance of being returned to power.

This party stands in the middle of the three best supported parties on the lists. On the left is—

United Rhodesia: This is an old party revived by Garfield Todd. The U.R.P. stands for the liberal way—too liberal for most Europeans, not liberal enough for most coloured people. But this is the party which will get the vote of the African and Indian, such as it is.

Seven Members

The U.R.P. stands for more progressive African advancement, a quicker-paced breaking down of the more outrageous forms of the colour bar, increased industrial production, and a decreased cost of living by improving the skill of the people.

This party has seven members in Parliament.

Immediately to the right of the United Federal Party stands—

Dominion: Leaders of this party have stated that although the African must be allowed to advance economically, segregation is the only answer to Central Africa's problems.

The Dominion Party can be likened to the Left-wing of South Africa's Nationalists.

Although most of its support comes from the predominantly

Afrikaans-speaking rural areas, English-speaking townsmen in increasing numbers are going over to the party.

The party leader is Mr. Winston Field, a former British Army major and a settler in Rhodesia since 1923.

The Dominion Party has five members in Parliament.

Strijdom Line

Another recently-revived party is standing in this election—

Confederates: A party which has imported its views straight from Strijdom's headquarters in South Africa.

Its manifesto includes all the familiar white-supremacy punch-lines. Here are some of them:

"Only Europeans to have the vote," "Ban the African National Congress," "Outlaw all subversive organisations," "Teach Africans English only, and prevent the creation of a nation within a nation."

The preferential vote is being introduced for the first time in the Colony's history.

Therefore, it is likely that some United Federal Party voters will use the extra vote in support of the Dominion Party, while some Dominionites will give theirs to the U.F.P. and others to the Confederates.

It is believed that very few United Rhodesia Party supporters will use the preferential vote.

Polling day is June 5.

Welensky Uncompromising On CAF Independence

BECAUSE of the United Federal (Governing) Party's determination to eliminate the Colonial Office from the federal scene, there could never be any united front between the U.F.P. and the Dominion Party on the issue of Dominion status, said the Federal Prime Minister, Sir Roy Welensky, addressing a meeting in Bulawayo last week:

"It appears from the Dominion Party policy," said the Prime Minister, "that it is prepared to permit the Colonial Office to have a say in the government of parts of the Federation."

"It provides for 'condominium' or black protectorates (Nyasaland and Barotseland)."

"The United Federal Party will have none of that."

Sir Roy added that "if independence means anything it means the elimination of the Colonial Office in the Federation."

As President of the U.F.P., he appealed to the electorate to return the government, "the party which I lead," in the coming Southern Rhodesia general election, which was an extremely important one.

Whatever government was returned, said Sir Roy, provided it had a reasonable majority, would be the government that would participate in the 1960 conference to decide the future of the Rhodesian Federation, and whether independence would be granted or not.

"I am deeply interested to see that there is the best possible accord between the government of the Federation and the government of Southern Rhodesia when we present

our case in 1960.

"Whether or not I shall lead the delegation that presents the Federation's case for independence. I want to make one thing clear—as far as I am concerned, there will be no concessions, no surrendering of our achievements, no lowering of our standards, if that is the price of independence."

"It is my view that the proper development of the country must be along economic lines. I would like to see the economic development and the political development progress hand in hand. But if I have to make a choice I want to see economic development lead."

Answering a questioner who was critical because the southern Rhodesia Prime Minister and territorial leader of the U.F.P., Sir Edgar Whitehead, and the leader of the United Rhodesia Party, Mr. R. S. Garfield Todd, were apparently friends during the recent by-election in Bulawayo, and now were political enemies, Sir Roy said a compromise had been tried and had failed.

(At the time of the Hillside by-election, which Sir Edgar lost, Mr. Todd was a Cabinet Minister and still a member of the U.F.P.—Sapa.

The Case For Apartheid—(II)

This is the second part of a condensed version of an article in the April issue of the *Hibbert Journal*, a British religious and philosophical quarterly. Prof. Olivier is a prominent member of Sabra.

THE White and non-White groups in South Africa have become economically interwoven and interdependent, and cultural assimilation has taken place; yet the simple fact remains that they are distinct and separate nations. There is little or no point in saying that this should not be so; we have to accept facts as they are.

By Prof. N. J. J. Olivier
Dept. of Bantu Studies,
University of Stellenbosch.

There is even less point in maintaining that the White group should be prepared to relinquish its right to political self-determination; i.e. to surrender its existence as a separate political entity and to have itself submerged into a new and greater all-inclusive nation.

The last 15 years have witnessed virtually the end of the colonial era. Nobody in his sound and sober senses could object to that process, because it is generally accepted that these peoples have an inalienable moral right and a just claim to self-determination. Assuming that the White group do regard themselves as a separate and distinct national entity to deprive them of this right would be immoral and unjust.

Basically there are only two ways in which the political dilemma could be solved: integration or separate development. The policy of integration entails the extension of franchise rights to the African people, and will, sooner or later—depending upon the rate of such extension—result in the Africans becoming the dominant voting group.

There is no likelihood at all that the White group will be prepared to accept a common society as the ideal and to surrender its political identity.

An analogous situation would arise if the United Kingdom were to join a Common European Society and would then become subject to an European parliament. Some form of European co-operation is advisable and indeed essential, but would the British people relinquish their right to political self-determination, to abrogate their own parliament, and to submit to the laws of a parliament in which the British, though co-operating on a footing of equality, would be hopelessly outnumbered?

Advocates of separate development believe the situation that has been allowed to develop in South Africa is fraught with danger for both groups; that as the Africans advance culturally, politically and economically, they will increasingly object to the disabilities and discriminations to which they are subjected; and that positive steps must be taken to ensure for the African effective political expression.

The right of political self-determination does not entitle the White group to suppress or dominate the African population. If they (the Whites) demand political self-determination for themselves, they are compelled to accord the self-same right to the African population.

The policy of apartheid—or separate development, as I prefer to call it—aims at achieving exactly this.

How is this to be achieved?

There are three basic essentials for the implementation of such a policy: (a) Africans must have a country or countries of their own; (b) this country or countries must be economically viable; (c) in these, Africans must be in a position to govern themselves.

The existing African reservations (roughly 40 million acres, about 14 per cent. of the total area of the Union, and about two-thirds the size of the United Kingdom) will naturally form the nucleus. If the three High Commission Territories are included in the scheme, more than 40 per cent. of the area comprised by the Union and these Territories will then be available for the development of the African states.

Economic viability depends primarily not on the size of the country, but on the natural resources available and the economic potential. If in time the existing African territories prove to be too small, I have no doubt the White population will be prepared to surrender parts of their own territory. In 1936, when an additional 15 million acres were added to the then existing African areas; it could be done again.

The success of the policy is dependent upon the capacity of these areas to accommodate an increasing number of Africans (absolutely and relatively) on a rising standard of living. This

could only be achieved if the natural resources of the area concerned are developed fully, if industrial development and urbanisation take place on a large scale, and if the percentage of Africans engaged in the tertiary sector becomes roughly equal to the proportion we find in Western civilised countries. This matter is fully discussed in the Tomlinson Report

Self-government: In the beginning the traditional African political institutions (tribal authorities, chief and headmen) will probably suffice for the tribal African. As industrial development and urbanisation take place and the educated African is employed in these countries a western form of government, based on the franchise, will have to be introduced. Africans will exercise the right of political self-determination in their own countries.

It is difficult to visualize what form political co-operation between the White state and the African states will take. But my presumption is that eventually a federal form of government will develop, with jurisdiction over matters of vital common interest such as defence, transport and communication.

The programme will probably meet with three major obstacles: (I) the effect on the labour supply; (II) the reaction of the White population; and (III) securing the co-operation of the Africans themselves.

(I) It has to be stressed that there is an immense wastage of manpower in South Africa today, due to the abundance of cheap, unskilled African labour. Economic development of the African areas will no doubt lead to more efficient use of the labour resources, and to increased mechanisation and rationalisation. The migratory labour system will no

doubt—in the interests of both groups—remain an integral part of the economic set-up in the White state; no one could object to this, as long as compulsion is absent.

(II) Some people doubt whether the White electorate would be prepared to make the economic sacrifices and render the required assistance in order to achieve this policy; and whether they would be prepared to accept the Africans, in their own separated states, as their equals and to co-operate with them in the common interests of both.

Considering the almost revolutionary development that has been taking place during the last ten years in the attitude of the White group towards this problem, I am sufficiently optimistic to believe that, if the challenge is put to them, they will not be found lacking.

(III) That it will be difficult to secure the full co-operation of the Africans in the initial stages of the programme is undeniable. Lethargy and adherence to an outmoded way of life on the part of the tribal African will be difficult to overcome. But as they come to realise that this is the only possible policy that would obviate racial strife and as become convinced of the White man's goodwill and the positive advantages of the new order, I do not doubt that common sense will prevail and that they will lend their full and unstinted co-operation.

The history of the world has shown that domination of one group by another is untenable; where two groups find it impossible, without domination, to live harmoniously together, it is far better to allow each group to govern itself, and to have a country of its own. Such a policy in South Africa is not only practicable, but, to my mind, the only one that could bring peace and happiness to this part of our continent.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Hindu Revivalism Most Dangerous Thing: Nehru

MR. NEHRU said that when he asked for temporary relief from office he had intended to be away from Delhi for four to five months of which one month would have been seclusion in the Himalayas and the rest touring the country.

In his speech he lashed out against Hindu "revivalist tendencies" in the Congress Party.

He said the Hindu majority was not behaving correctly. There was a revivalist movement which was "a most dangerous thing." He also objected to the way minorities were treated—apparently referring to Moslems, Christians, untouchables and other minority communities.

Fairness

Mr. Nehru said it was easy for a majority to wipe out a minority and it was congressmen's duty to treat the minorities with fairness. Revivalism was bound to lead the country to perdition.

Mr. Nehru deplored a lack of sincere and clear faith among some Congress Party men towards its objective of a socialist pattern of society.

Congress was committed to socialism although it must not be rigid and dogmatic and must learn from experience.

Mr. Nehru said he wanted a large measure of decentralisation with industry organised as far as possible on a co-operative pattern there should be broad

State control and regulation.

Mr. Nehru said that he hated the authoritarian rule of the left or the right but if he had to choose he would prefer the left even though he did not like it.

To Hell

Speaking at New Delhi the Prime Minister said that if Hindus could not forget caste and the interests of their own community to the detriment of others "then to hell with Swaraja (Self Government)."

Mr. Nehru, addressing the All-India Congress Committee, the "Parliament" of the ruling Congress Party, said that Congress would be "completely knocked out and left moaning" if full justice was not done to the urges and aspirations of minority communities.

This remark, he said, was in relation to the communities' case over language, especially Urdu, and for places and advancement in public services.

He was referring mainly to the treatment of Muslims and the attitude to their language—Urdu—which Hindi enthusiasts are trying to displace.—Sapa Reuter.

Umzinto Indians Reject Group Areas

LAST week the Umzinto Indian Ratepayers held their biggest meeting for many years and the Indian people unanimously rejected the N. I. O. policy as explained by Mr. P. R. Pather, its President, to present Group Area Plans for Umzinto to the Local Town Board.

The meeting on Tuesday evening, which was held at the Samaj Hall and overflowed into the verandah and streets, heard Mr. P. R. Pather outline the N.I.O. policy calling for co-operation with the Group Areas Board and the Local Town Board by presenting Group Area plans for Umzinto. Mr. Pather had been invited by the Umzinto Indian Ratepayers Association, which organised the meeting. He spoke first and after his speech it was suggested by a prominent Indian ratepayer that Mr. J. N. Singh, banned Vice-President of the Natal Indian Congress, who was also present with Messrs. M. D. Naidoo and Cassim Amra, should be requested to speak and put forward his views on the zoning of Umzinto.

No Plans

The chairman Mr. C. S. Allie, readily agreed and Mr. J. N. Singh then outlined the policy

of total opposition to the Group Areas Act and the unjust plans which would emanate from it. He stated categorically that the Indian people should not present any plans for Group Areas in Umzinto to the Local Town Board or to the Group Areas Committee. He pointed out that nowhere had the Indian people co-operated with the Local Councils in preparing plans for Group Areas and that Umzinto should be no exception. He called upon the people to oppose any plan which would result in the removal of a single family from its home, whether the family was white or black did not matter. The only way in which the Indian people had been successful in defeating the effects of the Group Areas Act was by opposing its application at every stage—before the Local Council and before the Board. Under no circumstances must we co-operate in our own ruin, said Mr. Singh.

British M.P. Wants Ban On Indians

LONDON, May 15.

A CONSERVATIVE M.P., Mr. Cyril Osborne, urged the British Government today to take measures against large scale immigration from India and Pakistan.

He told the House of Commons that thousands of unemployed Pakistanis were living in Britain on public assistance—grants made by the British Government to needy people.

Mr. Gathbert Alport, Under-secretary for Commonwealth Relations, told him that both the Pakistan and Indian Governments were trying to control the emigration and had expressed their profound concern at the problems that had arisen in its recent sudden increase.

Urgent

Mr. Osborne said it was urgent to do something in Britain to control this immigration. Only yesterday 3,000 of Britain's best

citizens went to Australia. They were being replaced by Pakistanis who could live on public assistance without working "as thousands are doing in this country."

Mr. Alport said it was generally accepted that any British Government would be reluctant to introduce legislation departing from Britain's traditional policy that British subjects were allowed to come to Britain without let or hindrance.

The Pakistan and Indian Governments had taken "very appropriate" steps in dealing with the problem from their end.

"We hope by taking it in that way we will produce a satisfactory solution" he added.—Sapa.

India Marches On

Just Arrived

Direct From India

Latest News

My Magazine Of India	1/6
Illustrated Weekly Of India	2/2
Film World Today	2/9
Great Men Of India	2/9
Great Saints Of India	2/9
March Of India	4/9
India Annual Review 1956	5/6
Filmie Dhunig Na Samachar—Special Issues	6/6
Heroines Of India	4/9
Simple History Of India	4/9
India Then And Now	4/9
Stories Of Our Land—2 volumes	5/6
Ramayan For Boys And Girls	1/7
Famous Princess Of Islam	2/-
Muslims Of India	2/6
Panchangs In Hindi—1958/9	3/-
Roopchand's Festival Calendar	1/7

D. ROOPANAND BROS.

MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

Congress-Communist Clash In Kerala

THE biggest little election in the history of Independent India was held on May 15 in a tea and banana plantation of Communist-ruled Kerala State.

The election for a single seat in Kerala's 126-Member Assembly could not oust the Communists from the only State in which they have come to power through free elections but defeat would put them perilously close to the door.

Apart from its immediate significance in the legislature, the by-election in the district of Devikulam has become a major prestige clash between India's Communists and the Congress Party of the Prime Minister, Mr. Nehru.

Apparent Victory

This is the first by-election since the Communists came to power in Kerala a year ago. Devikulam was a Congress stronghold until the last election when the Communist candidate, Mrs. Rosamma Punnose, won an apparent victory but the Congress candidate filed suit against the result saying his nomination papers had been rejected on insufficient grounds. An election tribunal upheld the complaint and ordered a new election.

If they lose Devikulam, the Communists will still have a majority of 63 votes against 62 but there is another court action pending in a seat won by a Congress candidate. If the election

of this candidate is validated by the Court, the House will be evenly split but not even this would ensure the Communist Government's downfall. The Speaker of the House is also a Communist and could cast a deciding vote in case of a tie. —Sapa-Asso. Press.

Rathebe Wins Appeal

MR. JOB RICHARD RATHEBE, a director of companies and social worker, was not offered a reasonable opportunity of constructing a house on a site offered to him by the Natives Resettlement Board had he elected to take the site rather than a house in Meadowlands. He had not been given the election provided for in the Act.

This was the view of Mr. Justice Rumpff (with whom Mr. Justice de Wet and Mr. Justice Williamson concurred) in a judgment in the Supreme Court, Pretoria, dismissing the appeal of the board against a judgment by Mr. Justice Kuper in Johannesburg. Mr. Justice Kuper had held that Section 25 of the Act applied to owners of property occupying their own property.

"There are really no grounds at all for suggesting that it does not so apply", said Mr. Justice Rumpff.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1654.

3 in 1 HAIR CLIPPER Size—0000

Supplied with an additional cutting comb which gives the clipper three different sizes. Cutting Length Prices (Including Postage) 17/9. From MAARMAN'S (PTY) LTD. Box 20, BRITS, Tvl.

Woman's Opinion

By
"IDEALIST"

THIS week I am publishing another eastern dish known as cabbage pies.

Ingredients:

1 small cabbage,
½ lb gram flour,
½ pint oil,
1 teaspoonful chilie powder,
a pinch of bi-carbonate of soda,
1 tablespoon salt,
1 cup cake flour,
2 teaspoon sugar,
1 teaspoon tumeric powder,
1 bunch of corriander leaves,
1 small lemon.

Chop the cabbage and the coriander leaves finely. Mix the

gram flour with the cake flour and add all the other dry ingredients to this mixture. Rub in 3 tablespoonsful of oil. Add the chopped cabbage and corriander leaves and mix. With the aid of a little water mixed with 1 tablespoonful of lemon juice, mix into a moderately hard dough. Make little oval shaped balls and fry in hot oil.

Serve them hot with tea.

Any recipes from my readers would be welcome

Address letters to:

THE IDEALIST,
c/o "Indian Opinion",
P/Bag, Durban, Natal.

Phone 34-1349

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

B-I

Sailings Between
East African Ports
Karachi And Bombay

S.S. Kampala due 31st May 1958.
Sails for Bombay on 6th June 1958.

S.S. Karanja due 30th June 1958.
Sails for Bombay via Karachi on 5th July 1958.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	£92—0—0
Second "	"	"	"	£60—15—0
Third "	"	"	"	£31—10—0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street,

Durban.

Telephone 20432,

Tel. Add. "KARAMAT."

Indonesia: Important People Arrested

THIRTEEN people were arrested in Jakarta last month on charges of collaborating with the Indonesian rebels in Sumatra and North Celebes, it was announced by a Jakarta military spokesman. Many others had been questioned but later released. Those arrested were said to include "some important persons" but no names were disclosed.

Chinese businessmen in Indonesia were transferring more than £700,000 a month to Hong Kong because they were afraid they might be the next target of Indonesia's present restrictions on foreign business, Hong Kong financial sources said.

The Indonesian Government said recently that it intended to stop this "illegal capital" from the country.—Sapa-Asso. Press.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Nehru Should Have Retired

ACHARYA VINOBA BHAVE said in Sangli on May 13 that no one need have any anxiety about who would fill the place of Mr. Nehru if he retires, because, historically, whenever there had been a vacuum in the leadership, it has always been worthily filled.

Answering a question the Acharya said that the Prime Minister should have retired three years ago, when he was 65, since that was the age when one should think about retirement. "I must also retire at 65," he said.

Sarvodaya Sammelan At Pandharpur

The Union President, Dr. Rajendra Prasad, will attend the All-India Sarvodaya Sammelan at Phandarpur on May 30, 31 and June 1. The Sammelan will be presided over by Acharya Vinoba Bhava.

The organisers of the Sam-

melan expect about 15,000 delegates from all parts of India and 20,000 visitors to attend.

An exhibition of Khadi and Cottage Industries is also being planned along with the Sammelan.

Acharya's Fast: Objects Explained

Acharya Bhansali, a disciple of Mahatma Gandhi, on May 12 entered the 36th day of his fast.

The Acharya has lost 32 lbs in weight and has been brought to Nagpur from the village of Tabli, ten miles away, to secure medical attention for him.

He told pressmen in Nagpur that his fast was not in protest against the production or testing of the nuclear bombs, "but it is in prayer to the Almighty, to save mankind from a possible catastrophe."

Acharya Bhansali said, "The fast is not hath yoga, nor do I possess any grudge against the atomic Powers. I am performing the penance only because in our rituals a prayer is generally followed by a fast to make it more effective.

"I am not concerned whether my objective would be realised. I am a follower of the Gita and do not care for the fruits of penance, he added.

He said that, if in the course of his fast there was any danger to his life, he would give it up to resume it later. He takes only plain water during his fast.

Defence Committee Set Up For Kenya African Leaders

At a public meeting in New Delhi on May 17, a Committee was set up under the chairmanship of Diwan Chaman Lal, M.P., to consider what aid could be given in the legal defence of the seven African elected members of Kenya who are facing trial on charges of misdemeanour and defamation against certain supporters of the Lennox-Boyd constitution.

Five-Year Plan In Trouble

INDIA'S Planning Commission has reported that the second Five Year Plan, now in its third year, will not achieve its original targets, it was announced last week.

The industrial, transport and communications programme would "come through fairly well," but power development would probably be inadequate, the Commission stated in a memorandum to Parliament.

Maintenance of an original outlay of 48,000 million rupees (about £3,600 million) would have meant reducing the physical targets, but available resources were now only an estimated 42,600 million rupees (about £3,195 million).

Taxes

The minimum outlay was 45,000 million rupees (about £3,375 million) and this gap, the Commission said, had to be covered as far as possible by extra taxes, loans, and small savings through economies in other directions.

The Plan originally envisaged nearly eight million new jobs outside agriculture. This had been lowered to seven million, and if the Plan was reduced to the minimum it would be six-and-a-half million.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The
New India Assurance
Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALHOY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413.

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE
Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE
SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD, - - - - - DURBAN.

P. O. Box 476. - - - - -

TELEPHONES 47453 & 47888.

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6	INDIAN CHRISTIANS	-G. A. Natesan	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings on Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	SEVEN MONTHS WITH GANDHI	-Krisnadaa	12	6
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah)	15	0	A RIGHTEOUS STRUGGLE	-Mahadev Desai	2	8
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR	Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
A SURVEY OF RAOE RELATIONS (1934-54)	5	0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR	Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
A PROPHET OF THE PEOPLE			FROM YERAVDA MANDIR	-M. K. Gandhi	1	0
KRISHNA STORIES			GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)		5	0
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mashruwala	2	0	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)		2	8
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA			PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal		12	6
			TO STUDENTS—M. K. Gandhi		6	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dillip Kumar Roy	23	0	BAPU—Marry F. Barr		4	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT			COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi		25	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6	Obtainable from:			
FAMOUS PARSIS	7	6				

'Indian Opinion,'

P. Bag, Durban, Natal.

★
દક્ષિણનાં ધનને પાણીમાં પળાવી
ને આપવાનો અર્થ એ છે કે
આવનાની બીનાશ તેમાં હોવી
જોઈએ. પણ અન્ને આપણે
પાણીની બીનાશ વડે ધનને
બીજવી દક્ષિણ આપીએ છીએ.
★

પુસ્તક ૫૬ મુ—અંક ૧૯

તા. ૨૩ મે, ૧૯૫૮.

છુટક નકલ પે. ૪

હિંદુત્વને પૂર્નજીવીત કરવું ભયંકર છે

નાણુદ કરવા માંગે છે તે પર આ પ્રહાર હતો.

પૂર્ણીત નહેરૂએ તા. ૧૦-૫-૫૮ના કહ્યું કે મેં જ્યારે નિવૃત્તી માંગી હતી ત્યારે મારા મનમાં દિલ્હીથી ચાર પાંચ માસ દુર યવાનો ખ્યાલ હતો. મારે એક માસ શાંત ચિત્તે હિમાલય માં ક્યાંક ગાળી વિચાર કરવો હતો અને બીજા માસે ખાનગી વ્યક્તી તરીકે દેશનો પ્રવાસ ખેડવો હતો.

ઈન્ડોનએશીયામાં બળવો

માત્રા અને નોર્થ સીલીબીસ માં ઈન્ડોનએશીયન ખંડ ખોરોને સાથ આપવા માટે ૩૦ ઈન્ડોનએશીયનોની ટા. ૧૪-૫-૫૮ના બેકરાટ ખાતે ધરપકડ કરવામાં આવી છે. બીજાઓને પણ પકડી સવાલો પુછવામાં આવ્યા હતાં અને અંતમાં તેમને સુકત કરવામાં આવ્યા હતાં, જેઓને પકડયા છે તેઓ ઘણું અગત્યનું સ્થાન ધરાવનારા છે. છતાં તેઓની નામાવલી નહોતર નથી કરવામાં આવી. આ પરીસ્થીતીને પરીણામે ચીનના લોકો એક મહીનાના શરે-રાશ સાત લાખ પાઉન્ડને લેખે ગઠપ લેર પોતાનું નાણું ઉપાડી લે છે. અને હોંગ કોંગ મોકલી કે છે.

કેંએ સ મ મે તી સ મ ક્ષ લાષણુ કરતા એમને કહ્યું કે હિંદુત્વને ફરી પૂર્નજીવીત કરવું એ ભયંકર છે. હિંદુ બહુમતી સત્ય પથે નથી જતી. આથી હિંદુત્વની લાવના ફરી પુર્નજીવીત થઈ રહી છે અને તે ખુબ ભયંકર છે.
જે રીતે લઘુમતીઓ તરફ જતાં રખાય છે તેનો પણ તેઓએ વિરોધ કર્યો હતો. ખાસ કરીને સુરલીમ, ખ્રિસ્તી અને હરીજનો તરફ તેમજ બીજા લઘુમતીઓ તરફ આપણું વર્તન સાફ નથી એમ વધુમાં તેઓએ જણાવ્યું હતું.
નહેરૂએ વધુમાં કહ્યું કે “આથી લઘુમતીનો નાશ થશે. અને તેમ થતું અટકાવવું એ કેંગ્રેસ સભ્યોની ફરજ છે,

તેમજ લઘુમતીને ન્યાય પૂર્વક વર્તાવ મળવો જોઈએ. નહી તે આ કાંતી દેશને વિનાશને પથે લઈ જશે.
નહેરૂએ કેટલાક કેંગ્રેસ સભ્ય ની સહ નિષ્ઠાપર શંકા દર્શાવી હતી. અને તેઓ સમાજવાદ નથી સ્વીકારવા માગતા એવો ઠંડેમ દર્શાવ્યો હતો. કેંગ્રેસ સમાજવાદ તરફ હંમેશા ઢળતી રહી છે. અને છતાં પોતાના અનુભવો પરથી તે નીતિ ફેરવતી રહી છે. એમ તેઓએ જણાવ્યું હતું.
હું ઈચ્છું છું કે મોટા પ્રમાણ માં ઉદ્યોગોની સ્થાપના કરાય અને બધા પર સરકારી અંકુશ રહે.
વધુમાં તેઓએ કહ્યું કે, સત્તા નીતિના બળથી કાબો કે જમણા પક્ષ પસંદ કરવાનો તેઓ ધીકકારે

છે પણ જો તેઓને તેમ કરવું જ પડે તે ગમતુ ન હોવા છતાં તેઓ કાબો પસંદ કરવા તર્કયાર થશે.
હિંદુ પોતાના જાતીલેહને નહી છુલે અને તેઓ બીજાને અલગથી પોતાની ઉન્નતી કરવાનું નહી છોડે તે સ્વરાજ્ય કશી કીમત નથી. જે આપણે લઘુમતી કેમને ન્યાય અને સારી વર્તનુક નહી બતાવીએ તે કેંગ્રેસ સદંતર પાછળ પડી જશે અને પછી એ સ્થીતી ઘણી દુઃખ કર ગનશે.
ધારાસભામાં ઉડું અને હિંદી ભાષા વિશે ચર્ચા ચાલી રહી હતી ત્યારે પંડીતજી પોતાનું આ દુઃખ ઠાલવતાં હતાં. હિંદુ સભ્યો ઉડું બાધાને સદંતર

આચાર્ય બાણસાળીજીના ઉપવાસ

મે તા. ૧૨મીના આચાર્ય ઉદ દિવસના ઉપવાસમાં પ્રવેશ્યા છે તેઓએ ૩૨ પાઉંડ વજન યુમાવ્યું છે. અને તેઓ ને ગામડામાંથી નાગપૂર શહેરમાં દાકતરી સારવારની જરૂર પડે તે આપવા લાવવામાં આવ્યા છે. નાગપૂરમાં પ્રેસના પ્રતિનીધી ઓને સુલાકાત આપતા આચાર્ય બાણસાળીજીએ જણાવ્યું કે; “મારા ઉપવાસ અણ શરોના

અખતરાના વિરોધમાં નથી પણ માનવજાતને વિનાશમાંથી ઉગારવા પ્રાર્થના રૂપે છે. આ નથી હકયોગ અને નથી ત્રાણ પણ તપ કરવાની કે પ્રાર્થનાની એક રીત છે. પ્રાર્થના કરતા પહેલા પવિત્ર થવા ઉપવાસો કરવા જરૂરી છે.” આ ઉપવાસો દરમ્યાન તેઓએ કુકત પાણી લીધુ છે. શ્રી. બાણસાળીજી જૈન પથી છે.

માણુસાઈની સ્થાપના કરો

ભક્ત અને તત્ત્વજ્ઞાનીની ભાષામાં કહીએ તો આપણે માયાની સાધનામાં ભગવાનને ભૂલ્યા છીએ, પ્રકૃતિના ધ્યાનમાં આત્માને ખોષ ખેઠા છીએ. આધુનિક સાધારણ ભાષામાં કહીએ તો આપણે મહત્ત ના અને વૈભવના મોદમાં માણુસાઈને છોડતા આવ્યા છીએ. જેને માટે મહેલ આંધવાનો તે પોતે મરવા પડ્યો છે, છતાં તેની શુશ્રુષા કરવાની આપણને નવરાશ નથી. પહેલાં મહેલ આંધી લેવા દે, તેમાં એક ઇરિપતાકનો ઝોરડો પણ રાખીશું, પછી તેમાં આપણે એનો ઇલાજ કરવું એવી આપણી મથુતરી છે. એ મરશે તો એના દીકરાનો ઇલાજ કરીશું, અને એને દીકરો નહીં હોય તો કાઈ બીજા માંદાને લાતીને રાખીશું એ આપણો ન્યાય છે. “અધેરી નમરીના મંડુ રાખ”નો ન્યાય એથી વધારે દોષરૂપ નહોતો. ઉલટું, એને શુળી સમજને શુળી ઉભી કરી હતી, આપણે કદાચ મહેલ સમજને કતલખાનું ઉણું કરીએ છીએ.

તાત્પર્ય કે જે મોટામાં મોટી ક્રાંતિ કરવાની છે તે આપણે જડ બહોજલાલી કરતાં માણુસાઈને સઠથી વધારે આદર આપતાં શીખવાની છે. એને અભાવે કાઈ પણ પ્રકારનું રાજતંત્ર કે અર્થવાદ કે ધર્મ મનુષ્ય ને સુખશાંતિ આપશે નહીં.

—કિશોરલાલ ધ. મરાઠવાળા.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૩ મે, ૧૯૫૮.

એ. એન. સી. વિશે સત્ય

આ ફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસના એક સભ્ય મી. પુટ્ટીનીએ વિટવોટસરેન્ડના વિદ્યાર્થીઓની એક સભામાં જણાવ્યું હતું કે કોંગ્રેસના સભ્યો ચાર લાખ અને પાંચ લાખ વચ્ચે છે. આ સમાચાર ભેદાનીસખર્ગના છાપામાં બહાર થયા હતા. આ હેવાલ એ સત્ય હોય તો પ્રત્યેક બહુકારને એમ લાગશે કે મી. પુટ્ટીનીન શું બોલે છે તે તેઓને જ કદાચ ખબર નહીં હોય.

થોડા વખત પર ચુટણી વખતે જે હડતાળની ચળવળ કોંગ્રેસે ઉપાડી હતી ત્યારે પણ આવીજ વાહવાત વાતો કરવામાં આવતી હતી, હડતાળ પાડવામાં આવી અને જે લોકોએ તેને સાથ આપ્યો હતો તેની સંખ્યા ડબલ કરતા પણ વધુ કોંગ્રેસે બહાર કરી હતી.

આ કોંગ્રેસની રીત કોંગ્રેસને લાભદાયી થવા કરતા હાનીકારક થશે એવો અમને ભય છે. એ. એન. સી. કહે છે એટલા સભ્ય હોય અને તેટલીજ બળવાન તે સંસ્થા હોય તો શા માટે તે સભ્યો તેમના નેતાઓની હાકલને માન આપી હડતાળ પર ન ઉતર્યા? જે કોંગ્રેસના આટલા બધા અનુયાયી હોય તો શા માટે એક ડરબન જેવા અગત્યના સ્વયં મુખ્ય ઓફીસરો શિવાય ચલાવવું પડે છે? કોંગ્રેસ તરફથી આનું કારણ આર્થિક સ્થિતિ હોવાનું બહાર થયું છે. મી. પુટ્ટીનીની જેમ બીજા પણ કોંગ્રેસના સભ્યો કોંગ્રેસના કાર્યો અને તેની ચળવળ વિશે એવા અશક્ય હેવાલો બહાર પાડે છે કે જનતા તેને સત્ય નથી માની શકતી. જે પુટ્ટીનીને પોતાના શ્રેતાઓને એમ કહ્યું હોત કે, કોંગ્રેસને પીઠવળ ભેંધએ એટલું નથી તો તેમ કહી તે કોંગ્રેસને લાભ કરાવી શકત. તેઓ સત્ય હકીકતો જણાવી લોકો ને મદદ કરવા અપીલ કરી શકત. અથવા ચોખ્ખો આકરો બહાર કરવાની નાખુશી બતાવી શકત. એમ પણ કહી શકત કે સંખ્યા બળ એણું હોય એ એમ પુરવાર નથી કરવું કે આ દેશ કે જેમાં પોલીસ રાજ છે તેમાં કોંગ્રેસની ગણતરી નથી થતી. તેમનું ખરૂ બળ અમને જે મુખ્ય મુદ્દાઓમાં સમાયેલું દેખાય છે, એક એ કે તે ૪૫ વર્ષ થયા છુંદી નાખવાના સતત પ્રયત્નો થતા રહ્યા હોવા છતાં પોતાના આદર્શો પર તે અડગપણે ઉભી છે અને બીજા આપણા દેશમાં અને આપણા દેશની બહાર એ શું કરે છે એના પર એની ખ્યાતી રચાઈ છે.

મી. પુટ્ટીનીએ એ બતાવવાની જરૂર હતી કે, તેઓએ આ દેશમાં ન્યાય મેળવવા જે ચળવળ ઉભી કરી છે તેનો માપ કાઢવા જે હડતાળની હાકલ કરી હતી તેનું શું સાચું માપ નીકળ્યું છે. બીજા એ પણ તેઓ કહી શકતા હતાં કે કોંગ્રેસે આઝાદીની ચળવળ શરૂ કરી તેને પરીણામે ગોરાઓમાં ભાગલા પડ્યા છે અને એ ભાગલાને પરીણામે લીબરલ પણ હસ્તીમાં આવ્યો છે. એલેક્ઝાન્ડર ટાઉનશીપ બસ બાયકેટનો દાખલો ટાંકી કોંગ્રેસનું બળ બતાવી શક્યા હોત. દુનીયાને ઇલાયદાપણા સામે જેવી રીતે તેઓ બંધૂત કરી શક્યા છે એ પણ એક કોંગ્રેસની સફળતા તેઓ બતાવી શક્યા હોત. કોંગ્રેસે કેટલી યુશીબતેનો સામનો કર્યો છે તેની સત્ય ઘટના જે જણાવી હોત તો તે લોકોની બાધ ના બંધૂત કરવા મદદ રૂપ થાત.

અમે જે કહેવા ઇચ્છીએ છીએ તે એ કે, કોંગ્રેસ પાસે એટલી બધી સત્ય ઘટનાઓ લોકોને બતાવવા માટે પુરતી હોવા છતાં તેને

અસત્ય અથવા અર્ધ સત્ય વાતો કહી પોતાને ઉચ્ચે લાવવાનો ખોટો પ્રયત્ન કરવાની કશી જરૂર અમે ભેતા નથી. આથી અમે ઇચ્છીએ છીએ કે, કોંગ્રેસે પોતાના રાજકીય માર્ગમાં આવતી બધી અડચણોને જે સામનો કરવો હોય તો તેનું ઘડતળ ખુબ મજબુત રીતે કરવું ભેંધએ અને મી. પુટ્ટીની જેવી નબળાઇઓને અંબેડી નાખવી ભેંધએ.

સ મા ચાર સંગ્રહ

યુનીયનનું અવનવું

—જોહાનીસખર્ગ નજીકની ફલાકેન્ડીન માઇનમાંથી ૧૩મી મેએ ૬૫ હજાર પાઉન્ડ સોનું ચોરાઈ જવાથી કદાચ તે દુર પૂર્વની ટોળાએ તફાવત હોય એવા શક્ય પોલીસે બંદરો અને ઓરોડોમોપરથી વિદેશ જતા વાહના પર આંપતી દેખરેખ રાખવા પ્રયત્ન કર્યો છે.

—“બુલબ સીસમ”-ઇસ્ટલંડના મી. એલેક્ઝાન્ડર રૂની નામના એક ઇલેક્ટ્રીશીયને ચાર માસની મહેનત અને ૧૪ પાઉન્ડના ખર્ચે પોતાની મોટરના ગરાજનું મારણું રેડીયો કન્ટ્રોલ વડે પોતાની મોટરમાં અડધો માઇલ દુરથી પણ એક બટન દબાવતાજ બંધ થાય અને ઉઘડી બંધ એવી કરામત કરી છે મરાજ અને બરમાં પણ એક બટન એ કામ કરે છે.

—જોહાનીસખર્ગના સોફાપાટાઉનના લોકેશનમાં પોતાની માલીકીના બરમાં રહેતા મી. જોય રીચર્ડ રાયબેને ગ્રૂપ જેરીમાની રૂએ અન્યમ ખસી જવાની નેટીવ સેટલમેન્ટ બોર્ડે કરેલા ફકમ સામે જે બંધની કોર્ટે આપેલા જજમેન્ટ વિરુદ્ધ બોર્ડે પુનઃ પ્રોટેસ્ટોનાની સુપ્રીમ કોર્ટમાં અપીલ કરેલી તેને ૧૬મી મેએ જરટીસ મી. રમ્હે રદ કરી છે.

—જીનની ૧૦થી ૧૨ તારીખો દરમ્યાન જોહાનીસખર્ગમાં ‘બેન્ક શેરા’ની મળનારી નેશનલ કેન્દ્રસમાં એ સંસ્થા જે રાજકીય અસર માટે ચલાવાતી ચળવળને ચાલુ રાખવી કે વિખેરી નાંખવી તેનો નિર્ણય થયો.

—દક્ષિણ આફ્રિકાની ‘બોય સ્કાઉટ’ સંસ્થાના ૧૯૫૭થી પ્રમુખ તરીકે સેવા આપનાર મી. અનેરેટ પર્સો કાવલેએ નિવૃત્ત થતાં કહ્યું હતું કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં અમે તે રાજકીય વંદોળ આવે અમર કોઈ પણ બળતના કમલા બને તો પણ ‘બોય સ્કાઉટ’ સંસ્થા પૂર્વની જેમ દેશને સેવા આપતી રહેશે. નવા પ્રમુખ તરીકે લેક કનલ એ. એચ. જોહનસન ચુટાયા છે.

—ચાર્ક મચ્છીના ચતા કુમલાની ચકાસણીના કરવા ખારેલા અખતરા માટે પ્રોફેસર રમીષે મનુષ્યની માગણી કરેલી જે અંગે ઇસ્ટલંડના એક યુવકે અવે મહિને ઇચ્છા બતાવી હતી

કમણાં બીજા એક ૧૯ વર્ષના મી. ઇ. એમ. નેલ જે સા. આ. રેલ્વેમાં સ્ટુઅર્ડ તરીકે કામ કરે છે તેણે તથા ત્રીજા ૨૦ વર્ષની વયના વીન્સન્ટ ડી બ્લેન્કે પોતાનો ઉપયોગ કરવાની મરજી બતાવી છે.

—પારલની એક વાઇન બનાવનારી પેટી ડુંક વખતમાં પેટ્રોલની જેમ વાઇન પણ ટેંકમાં પંપથી ભરીને ક્રાંસ મોકલે. ક્રાંસ વાઇન નિકાલ કરનારો દેશ હોવા છતાં જે વર્ષથી પ્રતિકુળ રુપને લીધે પોતાની જરૂરીયાત માટે હવે વાઇન આપાત કરવો પડે છે.

—યુનીયન અને એલ્યુમિન કોમિટી (રુઆન્ડા જરટી સહિત)ના શહેરીઓને એકમેકના પ્રદેશમાં ફી વીજાથી તજ મહિના સુધી આવબ કરવાના યુનીયન અને એલ્યુમિનની સરકારે કરાર કર્યા છે જે ૨૮મી મેથી અમલમાં આવશે.

—જોહાનીસખર્ગની એક ઇન્સ્ટ્રુરન્સ પેટીએ થોડા સમય પર પ્રોટેસ્ટોનાથી વેલકમ જતાં વીરા હજાર પાઉન્ડ ચોરાઈ ગયેલા તે અંગે જે કોઈ ખાતમી આપશે તેને જે હજાર પાઉન્ડનું ઇનામ બહાર ક્યું છે.

—એંગ્લો અમેરીકન કોર્પોરેશનનું મુખ્ય પત્ર ‘વેકમ ન્યુઝ’માં જણાવ્યાનું છે કે ઓરોજ ફી રેટમાં ૧૯૫૧ના ઓક્ટોબર માં સોનાની પહેલી લગ્મી બહાર પડી ત્યારે વેલકમ ટાઉનની વસતી સાત હજારની હતી હમણા ચોવીસ હજાર ની છે. વેલકમની ખાણમાંથી ૧૯૫૮ નાં પહેલા ત્રણ માસમાં ૧,૨૨,૮૦,૦૦૦ પાઉન્ડની ઈમિતનું ૯,૮૮,૨૩૯ ઓંસ સોનું કાઢ્યું હતું.

—જોહાનીસખર્ગના ૩૪ વર્ષની વયના મી. ડીક વેડલે ૧૭મી મેએ ઇસ્ટલંડની બંદરો રીવર માઉથમાં પોતેજ બનાવેલી સ્પીડ મોટરથી કલાકના ૧૦૩ માઇલ ૪૬ પોઈન્ટની સ્પીડ કરી સાઉથ આફ્રિકા માટે પાણીની સ્પીડને રેકોર્ડ કર્યો છે.

—અર્થ પ્રધાન ડો. એ. જે. આર. ફનરીને ૧૪મી મેએ બહાર પાડ્યું છે કે યુનીયનના વિદેશ જઈ આવતા પ્રવાસીઓને વિદેશમાં ખરીદેલીને જે માસ વાપરેલી મોટર ફી લાવવા દેવાતી તેમાં સરકારને વુકસાન થવું જણાયું છે જેથી હવે જ. માસના સમનો વખત રાખ્યો છે.

રાજનીતીથી લોકનીતી તરફ ગમન

(ધીરેન્દ્ર સુભદ્રા)

(ગતાંકથી ચાલુ)

પહેલા કહી મયો છું તેમ માનવ યોતાનો આંતરીક વિકાસ સાધી જનતીને માર્ગે આમળ વધવાની અભિલાસા સેવતો આવ્યો છે. જેમ જેમ આંતરીક વિકાસ વધે છે તેમ તેમ જીને સંસ્કૃતિક શક્તિથી વિકૃતીનું દમન કરવાની શક્તિમાં બરોશો યતો જાય છે. આજ કારણે જીને રાજ્ય તંત્ર ને સ્થાને લોકતંત્ર લાવવાની હિંમત કરી. પશુ સંસ્કૃતિક વિકાસને પશુ સીમા નથી. તે નિરંતર આમળ વધ્યા જ કરે છે. પહેલા માનવને થયું કે રાજ્ય દંડ જે માનવ સંસ્કૃતિ નું અપમાન છે. આજે હવે કોઇ પશુ જાતની દંડ શક્તી એ પશુ તેને માનવનું અપમાન લાગે છે. આજે માનવ એમ કહેવાની હિંમત કરે છે કે જીને વિકાસના માર્ગમાં વિકૃતિ અડચણુ કરતા હોય તો સમાજની સાસુ દાષીક સંસ્કૃતિજ એને અંકુશમાં રાખવા સમર્થ હોવી જોઇએ. મનુષ્ય માનવ છે પશુ નથી. જીને સીધો રાખવા દંડ શક્તિની જરૂર નથી. આ વિચાર, આજની વિકસીત સંસ્કૃતિ, છુદ્ધી તથા વિજ્ઞાનના યુગને માનવ અનુભવ કરી રહ્યો છે. આજ કારણુ થી માનવની દંડ શક્તિમાંથી આસ્થા વિચલિત થઇ છે. અને જીને આકાંક્ષા માંથી મહાત્મા ગાંધીજી જેવા પ્રભાવીત પુરુષનેા જન્મ થયો.

ગાંધીજીએ સમાજના અને વિભાગો ને જોયા. જીમને જોયું કે, માનવ યોતાના વિકાસ માટે સમાજની વિકૃતી જીને અંકુશમાં રાખી શાંતી કામચ રાખવાના ઉદ્દેશથી દંડ શક્તિના જે વિભાવ પ્રયોગો કરતો રહ્યો છે તે નિષ્ફળ જાય છે. એટલુ જ નહીં પશુ તે ચેટાને પરીણામે માનવ તેની નીચે ચઢાઇ રહ્યો છે. આ દારા તેની મહીલીક સ્વતંત્રતા નષ્ટ થઇ રહી છે, એટલુ જ નહીં પશુ તે વિકૃતીના યમનના પ્રિતીધાઇને પરીણામે હાંસાના જે સંસ્કાર નિમોચુ થઇ રહ્યા છે જીના ક્ષણે સમસ્ત વિષ્વ એક જાનકતા જવાલા મુખીના મુખપર આવી ઉભુ છે. આ કારણે જ એમ ને સમાજને હિંસાથી વિમુખ થઇ અને લોકશાસન તંત્રની સ્થાપના કરવા તખ્તાર ચવાની હાકલ કરી હતી. તેજીએ જી પશુ જીનું કે માનવની પ્રજ્વલિત નિરંતર વિકાસ તરફ મતી કરી રહી છે અને તેથી તે સંસ્કૃતિના વિકાસની ચેટામાં પરાવાયો રહે છે, અને તેથી આજે તે જીવી રાજ્યે છે કે તે રાજો કરી શકે છે કે,

હું સંસ્કૃતીના ઉચ્ચ શિખર પર છું આથી આજના માનવને સભ્ય માનવ કહી શકાય.

આ વાતનો પુરાવો એ છે કે ક્યારે પશુ સભ્યતા વિરૂદ્ધ સમાજમાં કાંઇ કાર્ય કરવામાં આવે છે ત્યારે સમુદ સંસ્કૃતી જીને રોકે છે. અને ક્યારેક માનવ દંડ શક્તિને આશ્રય લે છે ત્યારે તે યોતાને સભ્ય નથી મળ્યાવી શકતો. આજ કારણે ગાંધી જીએ સમાજને દક્ત આર્થીક સ્વાવલંબન જ નહીં પરંતુ નૈતિક સ્વાવલંબન તરફ પશુ આમળ વધવા કહ્યું: આ નૈતિક સ્વાવલંબનને વિનોબાજી આજે લોકનીતિ કહે છે.

૨૫૪ છે કે લોકનીતીમાં રાજ્ય સંસ્થા નહીં રહે. જી કોઇ કે સ્થળે કેન્દ્રીય સાધનના વ્યવહારની આવશ્યકતા જણાય તો જીની વ્યવસ્થાપણુ લોકનીતિક નિયંત્રણમાં થશે. એટલે કે કેન્દ્રીય વ્યવસ્થા કોઇ જાતની નીતી ધડવા માટે નહીં પશુ જનતા દારા નિર્ણીત થએલી નીતીનું પાલન કરવા માટે હશે. આ પ્રકારની લોકનીતીમાં બહુમતી-અલ્પમતીનો જઘડો નહીં રહે. કારણુ આવા સમાજમાં માનવ ઉપર માનવનું શાસન નથી થઇ શકતું. હવે પ્રશ્ન એ છે કે, ગમે તેવી વ્યવસ્થા કરીએ તો પશુ તેને ચલાવવા માનવી ની જરૂર રહેશે જ. આથી કેટલાક તે સુટવામાં આવશે અને બીજા કેટલાક તેમની સાથે સામીલ પશુ થશે. તો પછી સત્તાનું નિરાકરણુ ક્યાં થયું? આ માટે વ્યવસ્થા અને શાસનનો ફરક સમજી લેવો જરૂરી છે. જે વ્યવસ્થા માનવની ઇચ્છાથી સ્થાપીત ક્રાય તેને "વ્યવસ્થા" કહેવાય અને ઇચ્છા વિરૂદ્ધ તેનાપર કોઈ એસાગય તેને "શાસન" કહેવાય, પુરાન કાળમાં અલ્પમતીની ઇચ્છા બહુમતીપર લાદવામાં આવતી હતી. પશુ આજે બહુમતીની ઇચ્છા અલ્પ મતીપર લાદવામાં આવે છે. આટલો ફરક થયો છે. જીને એક રીતે શાસન જ છે. લોકનીતીમાં જ્યારે બહુમતી-અલ્પમતીનો જઘડો ખલાસ થઈ સર્વમતે નિર્ણય કરવામાં આવશે, ત્યારે જે કાંઈ વ્યવસ્થા અથવા નીતિ હશે તે કોઇ પર લાદવામાં નહીં આવેલી હોય. એ "શાસન સુક્ત" વ્યવસ્થા હશે.

આજના યુગની સામાજીક સમસ્યા લોકનીતીની સમસ્યા છે કારણુ કે, એ આજની ઐતિહાસીક આવશ્યકતા છે. લોકનીતિને અપનાવ્યા વગર

આજનો માનવ રાજનીતીને જ વળગી રહે અને તે કારણે જે વિપદા આવે, તેને દુર કરવા કાપદા દારા પ્રયત્ન કર્યો કરે તો તેનાથી દક્ત માનવની જનતી જ અટકી નહીં જાય પશુ તે દારા જે હાંસા પ્રગટશે તેના અગ્નિ માં તે બસમ થઇ જશે. આજ કારણુ સર આજે હાંસામાં વિનોબાજી ગ્રામ્ય શાસન પર વધુ બારુ યુકે છે અને મામડાએને સ્વાવલંબીત કરવા ઇચ્છે છે. અને તે મામડાએના રક્ષણ માટે

એક શાંતી સેના તખ્તાર કરે છે. રાષ્ટ્રીય સ્વરાજ્ય જન-સ્વતંત્રતાને માટે પુરતું નથી, કારણુ તે વડે રાજનીતીનું જ સંમહન થાય છે, લોકનીતીનું નહીં. ગ્રામ્ય સ્વરાજ્ય પશુ ક્રાહુત્તરીક સમાજ ના આધાર પર જ વિકસીત થઇ શકે.

આ માટે વસુધૈવ કુટુંબકમની ભાવ ના વિનોબાજી ફેળવી રહ્યા છે. કુટુંબ વાદ અને સમાજવાદમાં ફરક છે. કુટુંબવાદમાં ભાવના છે. સમાજવાદમાં કાપદો મુખ્ય છે. સમાજની નીતીનું રક્ષણ કરવું હોય તો તે દંડ નીતીથી અથવા સંસ્કૃતીક નીતીથી. જે આ-પણે સંસ્કારની વૃદ્ધિ કરીએ તો દંડ નીતિ આપો આપ નાશ પામશે. સંપુર્ણ.

હાંસા પર અટકાયત

કોઈ અરવેલીય પક્ષના ધારાસભાના સભ્ય મી. જીએને ઘિટનની ધારા સભામાં જણાવ્યું હતું કે હાંસ અને પાકીસ્તાનમાંથી જે મોટા પ્રમાણુ માં વસાહતીએ ઘિટનમાં દાખલ થાય છે તે પર હવે અંકુશ મુકાવવો જોઇએ.

તેમજ પાકીસ્તાનના હમ્મર ઉપરાંત બેકારો ઘિટનની મદદથી અહીં રહે છે. મી. કટખટે જેઓ કામનવેલ્થના મંત્રી છે તેઓએ જણાવ્યું હતું કે હાંસ અને પાકીસ્તાનની સરકાર આની ઉપર અંકુશનું વિચારી રહી છે, અને આજે જે ઝડપ બેર તેની પ્રજા બહાર જઇ રહી છે તેના ઉડે: વિચાર કરી રહી છે.

મી. જીએને કહ્યું કે આ વિશે તાત્કાલીક પમલ બરાવા જોઇએ, કાલેજ ઘિટનના સારા ૩૦૦૦૦ નામ રીકો જોરટેલીવા ગયા. અને તેઓની જગા પાકીસ્તાનીઓએ લીધી છે અને રાહત દંડમાંથી તે બેકારોનો નિભાવ થાય છે-કામ વગર

તેઓ રહે છે કે જેના હમ્મરો આ દેશમાં રહે છે.

કટખટે આના જવાબમાં કહ્યું કે; અમે તે ઘિટનની સરકાર ઘિટનની ચાકુ નીતિને બદલી નથી શકતી કારણુ સર્વોત્તમને જે નક્કી થયું તેની સામે થયું એ એક નાણુથી બધું વર્તન થશે. અને પાકીસ્તાન તથા હાંસની સરકાર ઘણો અસરકારક ગાર્ગ યોના તરફથી લેવા ઇચ્છે છે. અને તે રીતે એક સંતોષજનક ઉકેલ થશે જેની આશા આપણે રાખીએ.

એક કહીપરમાં ત્રણ (સાઇઝ ૦૦૦૦ સાઇઝ) એ સાથે એક કટીંગ ડેમ આપવામાં આવશે. તેને લીધે તમે ત્રણ જુદી જુદી સાઇઝ કરી શકશો. આનો પોસ્ટેજ સાથે લાવ ૨૨.૬૮ મંગાવો.

MAARMANS PTY LTD.
Box 26, Phono 128.
Brits Transvaal.

શું તમારી ચાવી ખોવાય છે ?

એમા શું જરાપણ મુઝાશો નહીં તમે ખોવાય તે પહેલાજ ખીજ ચાવી ખનાવવા

દી હાથા

ફોન: ૨૩-૬૪૪૭ — ૧૮ ફાનવેલોળ સ્ટ્રીટ, જોગર્ગ.

ને મળો અથવા ફોન કરો. તે તમારી ચાવીઓ કુપરલીકેટ ખનાવી આપશે. આથી તમારી બધી ચીંતાનો અંત આવશે. બહાર ગામના ઝોડરો પર ધ્યાન અપાશે.

ચાવીઓ! ચાવીઓ!! ચાવીઓ!!!

મોટર કાર, કપાટ, નાઈટ લેચ, રીમ લોકસ વિગેરે બધી જાતની અમે કરીએ છીએ. એકવાર અજમાવી જુવો. નવા તાળા જેવા જોઇએ તેવા મળશે.

સુખ પાછળની આંધળી દોટ

ડા. રાજેન્દ્રપ્રસાદ

આ પછી દેશ આઝાદ થયો છે. હવે સુધરવાનું કે બગડવાનું બંને તેના હાથમાં છે. આપણી નજર સામે બીજા દેશો છે—આસ કરીને યુરોપ અને અમેરિકા. આપણે માનીએ છીએ કે ત્યાંનાં લોકો બહુ સુખી છે; કારણ કે તેમની આવક આપણા દેશના લોકોની આવક કરતાં ઘણી વધારે છે. તેમની પાસે સુખી જીવનનાં બધા સાધનો ઘણાં છે અને એવાં સાધનો પ્રાપ્ત કરવાની શક્તિ તેઓ રાજ વધારતાં જાય છે. એ જોઈને આપણે મોહમાં પડીએ છીએ અને આપણને ધાય છે કે શું કરી એ તે આપણા દેશ પણ એ દેશોની હરોળમાં આવે, એ માટે આપણે પ્રયત્ન પણ કરી રહ્યા છીએ.

‘બૂખા પેટે બકિત ન થાય’ એ વાત સાચી છે. મહાત્માજી કહેતા હતા કે જેની પાસે ખાવાનું અન્ન નથી તેની આગળ મોટા મોટા સિદ્ધિતા મૂકવાનો કંઈ અર્થ નથી. બૂખાને મા-પ્રશ્નર રાટીના રૂપમાં આવે. એટલે દેહને જીવવાને કેટલોક સાધનો આવશ્યક છે. પણ તેની મર્યાદા હોવી જોઈએ. મર્યાદા છેડીને આપણે આવશ્યકતાથી અધિક સાધનોની ખોજ માં પડીએ છીએ, ત્યારે ઉદ્દેશ છેડીને સાધનોનાં શુભોમ બની જઈએ છીએ.

કુનીયાની આજની સમાજ રચનામાં ત્યાગની ભાવના રહી નથી અને ભોમ ને જ શ્રેય માનવામાં આવે છે. આપણે એ તરફ ખેંચાતા જઈએ છીએ. ગાંધીજીએ પોતાનાં પ્રતો દ્વારા આ સાચી ભાવના જાગ્રત કરવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો. પણ આજે આપણે બીજા દેશો પાસે છે તેવાં સુખી જીવનનાં બધા સાધનો પર અધિકાર જમવવાના વિચારમાં મગ્ન રહીએ છીએ...રેકે જીવ પોતાના સુખ માટે સાધનો એકઠાં કરવામાં રોકાયે છે, અને એ સાધનો એકઠાં કરવાની એના પ્રયત્નની બીજાએ પર શી અસર

યશો તેની એ પરવા કરતો નથી. નાં સાધનો મેળવી લે છે. ક્યાંક વ્યક્તિ, સમાજ, દેશ અથવા રાષ્ટ્ર જયારે દેશ નબળા દેશ પર સત્તા પોતાના સુખને માટે બીજાનાં સુખદુઃખ ની પરવા કર્યાં સિવાય, મને તે રીતે લાંચ-રૂવતથી, કાળાં બળર કરીને, બીજાને સતાવીને અને તેમનું શોષણ કરીને, કે પછી સીધીસીધી હુલ કે ચોરી કરીને સુધા-પોતાના સુખ માટે

કરવાની વાત નથી; પણ બાજ પદ્ધતિ પર અધિકાર મેળવવાની વાત છે. પણ તે અધિકાર એક બાજ પદ્ધતિ પર બીજા પદ્ધતિ મારફતે નહીં, પરંતુ આપણા સ્વયમ નિયમ મારફતે મેળવવાનો છે.

સગ

હોસ્તીનમાં ઘણ ગયેલા રીપુ સુલતાન નો એક વંશજ પ્રિન્સ બસુરફીન નામે ઘડ ગયો. તેમને ત્યાં એક વાર કેટલાક માણસો વાતચીત કરવા આવ્યા. બધા લોકો થોડી વાર પછી ઉઠીને ચાલ્યા ગયા. પણ એક માણસ ત્યાં બેસી જ રહ્યો.

થોડી વાર પછી બસુરફીન પોતાના કામ અંગે બીજા જોરડામાં ગયો. એ વખત દરમિયાન પેલા માણસે બેઠક આગળ પડેલું બસુરફીનનું સોનાનું ઘડિયાળ પોતાની કામળીમાં સંતાડી દીધું.

એ પછી બસુરફીન પાછો ત્યાં આવી ગયો. એટલે પેલા માણસ જ્યાં ઉઠવા લાગ્યો. એ વખતે એની કામળીમાંના ઘડિયાળમાં ટકેરા વાગ્યા! એ નાના ઘડિયાળમાં અડધા અડધા કલાકે ટકેરા વાગે એવી ગોઠવણ હતી.

બસુરફીનનું ખ્યાન એ તરફ મથ્યું. તેણે જોયું કે એનું ઘડિયાળ જ્યાં મૂકેલું હતું ત્યાં નહોતું. એટલે તે ઝડપથી અંદર જવા ઉભા થઈ ગયા.

એ અરસામાં પેલા માણસ ચોરી પકડાઈ જવાના બધે ઘડિયાળ જ્યાં હતું ત્યાં પાછું મૂકવા લાગ્યો. તે જ વખતે બસુરફીનનો પુત્ર સામેના બારણે થી અંદર દાખલ થતો હતો. તેણે આ જોયું. એટલે તે તરત જ પેલા માણસને એમ કરતાં પકડવા ધર્યો.

ત્યાં તે બસુરફીને અંદરના જોરડા માંથી આખો ઇશારો કરીને પોતાના પુત્રને અંદર મોકલાવી લીધો અને કહ્યું: ‘એ માણસે ઘડિયાળ ચોષ્ટું છે એની મને ખબર પડી ગઈ હતી. જ્યારે એની કામળીના ઘડિયાળે ટન ટન અવાજ કર્યો, તે વખતે મેં એના મોં સામે જોયું હતું, ત્યારે તેના મોં ઉપરનું લોહી મોઠપને લીધે સાબ ઉડી ગયું હતું! એ બાપડો! શરમતો મારો મરી ગયો હતો! એટલી સગ એને માટે બસ છે. હવે તેની સામે એક શબ્દ પણ ઉચ્ચાર્યો તો - માઠ રાખજે. કંઈ બન્યું જ નથી, એમ વર્તજે. પોતાના ખરાબ કામની નાલેશી માણસને આપણે સમજાવ્યું, એ જ એ માટેની તેને મોટામાં મોટી સગ મળેલી જાયવી.’

ગાંધીજીની રાજનીતી

ગાંધીજીની નેતાગીરી નીચે જે દીવસે રાષ્ટ્રીય અઠોલન શરૂ થવાનું હતું એના એક દીવસ અગાઉની વાત છે. સરકારના છુપી પોલીસ ખાતાએ પોતાના એક અધિકારને ગુપ્ત સમાચાર મેળવવા ગાંધીજીની ઊવણીમાં મોકલ્યો. અધિકાર બારે દીધામાં પડ્યો. એ પોતાનો સાચો પરીચય આપી શકે એમ નહોતું અને છતાં અંદરની માહિતી એને પૂરેપૂરી ભેગી કરવી હતી. ઊવણીના રવયસેવકોમાં યુસી જીવું સુરકેલ નહોતું. પણ ત્યાં પણ ગાંધીજી સાથે સીધા સંબંધમાં આવવાનું થાય એમ હતું. જીવું મોઠી એમને ઠવાની મોશી કરવી એ નીરર્થક હતું. એનાથી એનો બદારનો ડોળ છતો ઘણ જમ એમ હતું. એમ થાય તો એનાં ઠવાં પરીણામ આવશે એનો વીચાર કરતાં જ તેનું દીલ કંપી ઉઠ્યું. પોલીસવાળાએ ઉપર એ સમયે મોકા ઠેવી ફાટી (!)થી એના એનો એને ઠીક ઠીક પરીચય હતો. જીવ વીચાર કર્યો બાદ નીરૂપાય બની તેણે એ સુંઝવણને, બહુ જ અજબ અને છતાં સીધાસાદો ઉપાય શોધી કાઢ્યો.

એક દીવસ ગાંધીજીની ઊવણીમાં જઈ તેણે એમની સુલાકાત માંગી. સુલાકાત મંજૂર થઈ સુલાકાતના સમયે તેણે ગાંધીજીને પોતાનો સાચો પરીચય આપ્યો અને પોતાની કામગીરી સંબંધી ગાંધીજીને વીસ્તારથી જણાવ્યું. ગાંધીજીએ જીવ ખ્યાનથી એની વાત સાંભળી અને તેને સલાહ આપી કે બીજા મોઠની પાસેથી માહિતી મેળવવાનો પ્રયત્ન કરવાને બદલે તમે રાજ સાંજે મને મળ્યા કરજો. બીજાની પાસેથી મળેલી માહિતી થોડી હોવાનો સંભવ છે. હું મારી ઊવણી સંબંધી પુરેપુરા સમાચાર તમને આપતો રહીશ.’

ગાંધીજીની સુચના અનુસાર એ અધિકાર રાજ સાંજે ગાંધીજીને મળતો અને તેમની પાસેથી એને રાજ એક ટાઈપ કરેલો કામળ મળી જતો. એમાં ગાંધીજીના રાજ શીખીર-જીવનની સવીરતર માહિતી તો હોય જ, પણ તે સાથે સાથે ટ્રેસિસના નેતાએ સાથે તેમણે કરેલી ચર્ચાનો સાર પણ હોય. અધિકાર આ બધી માહિતી સુખ્ય કચેરીએ પહોંચતી કરતો. આ રીતે તદ્દન સાચા સમાચાર મળતાં દીલ્હીવાળા બારે અચંખા માં પડી ગયા. તરત જ તપાસ શરૂ થઈ. એક અંગ્રેજ અધિકાર હોડતો હોડતો પેલા માહિતી પુરી પાડતા અધિકાર પાસે આવ્યો અને તેને પૂછવા લાગ્યો કે ‘તમે આ બધા સમાચાર મોની પાસેથી ઠેવી રીતે મેળવે છે?’ અધિકારે બધી વાત સાચેસાચી કહી દીધી. અંગ્રેજ અધિકાર તો જોઈ જ રહ્યો! રાજકારણમાં આજ સુધી તેણે આવી વાત સાંભળી નહોતી અને છતાં એ એક સત્ય હતું

ગાંધીજી આવા હતા! સત્યનું અણુ ઠવાવું અથવા મોઠને હેતરવો એ બધી વાતોને એમની રાજનીતીમાં બિહાસ રચાન નહોતું. પોલીસ અધિકારને હેતુ જાણવા છતાં પણ તેમણે તેની સુરેલી દુર કરવામાં તેને મદદ કરી.

આખુના અંખાજીના મંદિરનો સરકારે લીધેલો કબજો

સુખ સરકારે આખુના અંખાજી માતાના મંદિરનો કબજો લીધો છે. આ કબજો રીતાના નરેસ પાસેથી મળ્યો છે. પાલણપુરના પ્રાંત અધીકારી થી પંડ્યાએ મંદિરને આજ લીધો ત્યારે રા. ૫૬૧૦૦૦ રોકડા, એ દબર તોલા સોનાના દાગીના અને ૨૧ મથુ ચાંદી હતી. આ ઉપરાંત ૪૫૦૦ રેરામી સાડી અને ૫૫૦૦ ચુદ્દીઓ હતી. આઠ મકાનો એક અંખાજી, પાંચ દાઉસ, ચાર મામ-ડાએ તેમની અમૂક આવક સાથે સરકારને મળ્યાં છે. ઉપરાંત મંદિર ના ૨૫ કર્મચારીઓ પણ સરકારના નોકર બન્યા છે.

પંડીતજી અને અખુલકાલમ આઝાદ

અમારા મુસ્લીમ વાંચકે શ્રી. ઇસ્માઇલ મુસા મયાત (નાઈન ટ્રાંસવાલ) તરફથી પંડીત નહેરૂને અને સ્વ. આઝાદને એક અંગ્રેજી રૂપે આ લેખ મળ્યો છે. અમે તેમની મુસ્લીમ ભાષામાં જ તે અંગ્રે આપીએ છીએ.—તંત્રી.

ઈસ્માઈલ અમણીત કૃપાથી મને જુલાઈ ૧૯૫૪ માં પ્રથમ દહેલીની સફર નસીબ થતા પાલોમેન્ટ હાઉસની વીઝીટનેટો ટક મળ્યો, આઠ વેળા તો ન પંડીત નહેરૂ ત્યાં હાજર હતા અને ન મો. અખુલ કલામ આઝાદ, બ્યારે મેં બીજી સફર કરી, તો બીજી વખત હું “પાલોમેન્ટ હાઉસ”માં ખાસ એ બે મહાન પુસ્તકોની મુલાકાત માટે ગયો. બ્યારે હું પ્રવેશ્યો; તો મેં દીઠું, કે વડા પ્રધાન અને સામેજ મૌલાના ખેસી, કામર્સ પરીવારલા હતા. હજરત શૈખુલ ઇસ્લામ, મૌ. મદની સાહેબની તરફથી “પરવાનગી” પ્રાપ્ત થઈ હોઈ—મને ખુબ જ સારી પેઠે વડા પ્રધાન તથા મૌલાના (ર.અ.) એ આવકાર આપ્યો. વધુ પ્રકાર પાણુ મારી શકતીની બંધાર છે; પરંતુ હુંકમાં કે “એ બે મહાન ભારતની પુસ્તકો નીહાળી મને ખાન યકુ કે, ખરેખર કુદરતે ભારતનો કબજો, એના

ખરા હકદારને અપ્રભેલો છે.” મૌલાના ની સાદગી, ખુલ્લો તો વખોલ્યને પાત્રજ છે, પરંતુ જવાહર લાલની સાદાઈ, ગમ્મત એક અનેબી “તારીફ” કરવા સમાન છે. ભારત માટે આવી “હરડીઓ” જબરી નેઆમત છે. હૃદય કાંપે છે, કે આઝાદના વેળાના બે જબરા લડવેયા તાજેતરમાં જ વિદાય થઈ ગયા. એટલે (૧) મૌલાના હુસેન મદમદ મદની, (૨) મૌલાના અખુલ કલામ આઝાદ, મહાત્મા ગાંધીજીની એટ તો પ્રચલીત છે. પંડીતજી અને મૌલાના આઝાદ ની આપસમાં, જે મોહબત મે દીઠી; તે ઉપરથી કહી શકાઈ, છે કે “મૌલાના વગર, પંડીતજી વીણુટા પડી ગયા; પતીમ યઈ યુજરવા.” પંડીતજી, એ ભારત સાથે જે જુદા જુદા દેશો નો સંબંધ નેહયો; એ પંડીતની ભારતમાંજ નથી; પરંતુ જગતમાં “કાઈમી યાદી” રહી જશે. ધન્યવાદ

છે; ભારતની મહાન એક સંસ્થા “જમી અખુલ ઉલમાએ હોઈ” ને, કે જેના કાર્યકર્તાઓએ જાતજાતની તકલીફો વેઠી; જેલો જોમવી; અંતે પોતાના દેશને આઝાદ કરીનેજ રહ્યા. ડેવિસમાં, બ્યારે અલીઓ જોડાયાં; તો ટીકા થઈ; હું પોતે ડેવિસને માટે માણુ ધરાવું છું. કારણ કે મારા ઉસ્તાદો પોતે પકકા ડેવિસી હતા. ડેવિસ, એક સંસ્થા છે. જેને મજબુત બનાવવાથી દરેક કોમ (ખાસ કરી, મુસ્લીમ અને હોંદુ) માટે લાભકારક છે. ડેવિસી બનાવવાથી ધર્મમાં ખલલ અને ગર કોમનો લેખાસ; ચાલ, ઉદ, વાતચીત એ ખતીયાર કરવાની છુટ છે “ધર્મ, આપસમાં બેર રાખવું ન સીખવે છે ભારતી છીએ હમો; ભારત વતન છે. હમાઈ.” એક દેશ ત્યારે જ આખાદ થઈ શકે છે; બ્યારે ત્યાંની જુદી જુદી ગ્રન્થ માં “સંપ” હોઈ. સંપ ત્યાં જંપ ભારતમાં રહેતા મુસ્લીમો, હોંદીઓ, શીખો, વગેરે સર્વ એ ચાંતથી રહી, દેશને આખાદ બનાવવા માટે જોમ દેવાં આતુર રહેવું જાઈએ. ભારતી

ઉલમાઓ, પાગલ નથી, નાદાન નથી કે સમજવા વિનાજ ડેવિસમાં દાખલ થઈ જાઈ, વડા વઝીર, મી. નહેરૂ ફરીથી દેશની આખાદી માટે કાંઈક, રાખિતા મુજબ કરશે, અને ગ્રન્થ એકી અને દેશની ઉત્તરી માટે જોમ દેશે તેજ એ વતનની ખરી સેવા ગણાયે. ઇસ્લામ ધર્મનું શિક્ષણ છે, કે “વતન મોહબત રાખવી, ઇમાનનું એક નિશાન છે.” ઇકબાલ (ર. અ.) ફરમાવ્યું હતું: “જમતથી સાફ, ભારત છે હમાઈ, હમો ખુલખુલ છીએ, ભારત છે બગીચો હમારો.” વતનથી મોહબત. કાંઈક વતનની પ્રગતી કરવા અર્થે જોમ દેવાઈ જ કરાઈ છે. ઇસ્માઈ, મૌલાના આઝાદને ઉચ્ચ જગ્યામાં રથાન અંગ્રે અને વડા પ્રધાનની હિમ્મતમાં વધુ પ્રગતી કરે. —(આમીન).

—રાજસ્થાનના વિખ્યાત વિદ્વાન શ્રી બખ્તાવરમલ ક્રોટચાર નામના યોગીએ વડા પ્રધાન શ્રી નહેરૂને એક પત્ર લખી યોગવિદ્યાના પ્રભાવથી વધો કરાવવા માટે તક આપવાની માગણી કરી છે.

શ્રીમતી તહેમી સોરાખજી રસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલએશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૬ વિક્ટોરીયા ઓસ્ટ્રેલીયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો જીંદગીનો વિમો એ ખરી બાંધધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો યા મળો :

૧૦૬ મેન્સરીલ્ડ રોડ, — ડરબન.

બોક્સ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—કેબલ “સોરાખટેમ”

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

મુરતી જમણના અને રમેસવલીરટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અને કન્ડાક્ટ વર્કશુ.

કેપીટનસ બાલકની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીકાઈ હાઉસ)

એ અને વિકટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર - ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪

ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

ધીરુબાઈ પી. નાયક

પુસ્તકોપર, મુસાફરી, બીમાનાં અને જવરક એવન્ટ

હીંદુસ્તાન અમર ડુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હમાઈ દરિયાઈ અમર જમીન માટે મુસાફરી કરવા ઘેર ઘાં આમારી મારફતે પ્રકાશ કરો.

ઈંગ્લી, આબ, ચોરી, ફુલ્લક, બહરમાત, પેટસ્વાસ, વિગેરેના નીમા અમે ઉત્તરાની આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરચનલ ટેક્સ, દિસાળના ચોપડા લખાવના રેનન્યુ સ્લીધરન્ટ સર્વિસીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ આસ્ટ્રેલીયા અને ઘોઈશાબર ઈન્ટરન્યુરનલ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033.

26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાબું ઉમદા ફ્રુટ

આંબા અબ્બા, લીલી અબ્બા, રતાળ અને મુરજુની મોસમ ચાલુ છે. આદુ શી ૧-૬ રતલ, લસણ શી. ૨-૦ રતલ.

પાપક નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.

ક્યુરી અને ચેવલી પાન જાલર માન, પોસ્ટલ બુક. બારકીટ ગોલ શી. ૧૦-૬ લાંબી અને ૨૬વેર બારકીટ શી. ૧૧-૧ ડગન.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને એલ્ગ્જન કોંગોના ચોરડો ઉપર પુરક ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ મ્હાની મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેલકમ્ સુટ, ડાઈનીંગરુમ સુટ, વોઈરોબ, ડરેસીંગ એસ્ટ, સાઈકલોઈ ઓફીસ ટેસ્ક, પુક કેસ, ટેબલ, તકન કોફાચલ ભાવે ખરીદી સહીયા. ભલે પધારી લાલ લેવા મુકશો નાલ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ફરેચર—

એ હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર માય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈયાર રહે છે. માન રોકકા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2526.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઈન્ડીયા ઈન્ટરન્યુરનલ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી બાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,

ડરબન,

ટેલીફોન:

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

હોદ્દાના કુંક ખખરો

પંડીત નહેરૂએ વાનપ્રસ્થ થવું જોઈએ

૧૪મી મેના આચાર્ય વિનોબાજીએ સાંભલીમાં જણાવ્યું હતું કે: "નહેરૂ ની જગા કોણ લેશે એનો બહુ વિચાર કરવો નહીં. હમેશા જ્યારે પણ એક જગા ખાલી થાય છે ત્યારે તે પુરાયજ છે. વધુમાં એક પ્રશ્નનો જવાબ આપતાં વિનોબાજીએ કહ્યું કે પંડીત જી ત્રણ વર્ષ પર જ્યારે ૬૫ વર્ષના થયા હતાં ત્યારે જ નિવૃત્ત થવા જોઈતા હતાં. પ્રત્યેકને તે હંમેશરે વાનપ્રસ્થ થવાની જરૂર છે. આતમાં તેમને હોમીયો: "હું પણ ૬૫ વર્ષ નિવૃત્ત થઈશ."

સર્વોદય સંમેલન

પંડરપુરમાં આચાર્ય બાવેના પ્રમુખ પદે મે તા. ૩૦-૨૧ અને ૧ જુનના સર્વોદય સંમેલન ભરાશે. આ સંમેલનમાં ભાગ લેવા રાષ્ટ્રપતિ રાજેન્દ્ર પ્રસાદ પણ આવશે. આસા/રાખવા માં આવે છે કે હોદ્દાના જુદા જુદા ભાગોમાંથી ૧૫૦૦૦ પ્રતિનિધીઓ આમાં ભાગ લેશે અને ૨૦૦૦૦ પ્રેક્ષકો દાનવર રહેશે. સંમેલન સાથે અખિલ હોદ્દા ખાદી અને ગ્રામ્યોદ્યોગ પ્રદર્શન પણ ભરાશે.

હોદ્દામાં સુસાક્ષરોની કારખર અટકાયત

હોદ્દા જતા પ્રવાસીઓ જો કાર સાથે લઇ જવા માગે તો તેઓએ પરમીટ કઢાવવી પડશે અને તેમને ખાત્રી આપવી પડશે કે તેઓ તે કાર અથવા તેના ભાગો હોદ્દામાં લેવશે નહીં આ પરમીટ નિચલે ઠેકાણેથી મળી શકશે.

વેરટર્ન ઇન્ડિયા, ઓટો મોબીલ એસોસિએશન, લાલજી નારણજી મીમોરીયલ બીલ્ડીંગ ચર્ચગેટ, મુંબઈ ૧.

પરચુરજી

—અમદાવાદમાં પ્રેમાભાઈ ઢોલને તોડી નાખી ત્યાં એક સુંદર નાટ્ય ધર બાંધવામાં આવશે કે જેનું વિશાળ નાટ્ય ધર સમસ્ત એશિયામાં પણ નહીં હોય.

—સૌરાષ્ટ્રમાં સખત મરમીને પરીણામે પંખીઓ ઝાડ પરથી પડી મરણ પામે છે.

—ભાવનગર અને અમદાવાદ વચ્ચે વાઠા ધાટો ચઇ રહી છે જેને પરીણામે ભાવનગરના મંદરનો નિકાસ થશે આથી ટ્રાંસફોર્મરો ખરચ વેપારીઓને ધણા ઓછા થશે.

—પાકીસ્તાનની સરકારી ધોદી મુજબ પાકીસ્તાનમાં ૧૯૫૦-૫૧ પછી વસ્તીમાં ૮૫ લાખનો વધારો થયો હોવાનું મનાય છે.

'કાશ્મીર પ્રિન્સેસ'

કાવતરાની રોમાચક કથા

લેખક: શ્રી. અનંત શ્રીધર કણ્ઠિક

કારમી કહાણી

આવતા માસથી 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'માં એક રોમાંચક કથા શરૂ થાય છે. ૧૯૫૫ના એપ્રિલમાં બાંદ્રામાં ભરાયેલી ઓશયાક્રિકન પરિષદમાં ભાગ લેવા જતા અનના પ્રતિનિધિ મંડળે ભારતનું વિમાન 'કાશ્મીર પ્રિન્સેસ' માટે લીધું હતું. એ વિમાનમાં અનના બડા પ્રધાન શ્રી ચાહુ એન લાઇ બાંદ્રા જશે એમ માનવામાં આવતું હતું. હોંગકોંગ ના વિમાની મથકે એમાં ટાઇમ એમ ગોઠવી દેવામાં આવ્યો અને જાકાર્તા જતાં 'કાશ્મીર પ્રિન્સેસ'માં ધડાકો થયો. સળગતું વિમાન દરિયામાં પડ્યું. આ દરિયા માથુસ આજે મધરા માટે નામચીન છે. માત્ર ત્રણ જ માથુસો તેમાં બચ્યાં તે પૈકી વિમાનના ઇજનેર કણ્ઠિક હતા.

જો આ કર્મીજી કાવતરામાં બધા માર્યા ગયા હોત તો એક વિમાની અકસ્માતમાં આ બનાવ ખપી જત અને સત્ય કહી બહાર આવત નહિ. પરંતુ સહભાગ્યે ત્રણ બહાદુરો બચ્યા. પહેલી જ વાર તેમાંથી બચેલા શ્રી કણ્ઠિક આ બનાવની રોમાંચક કથા જલેર કરે છે.

શ્રી. કણ્ઠિક (ઇજનેર)

કાશ્મીર પ્રિન્સેસનું ખંડીચર

અકસ્માત બાદ તેના ભાગો

ભારતના ભડવીર વિમાનીઓની આ માથુ કથા જરૂર વાચો અને તે વાંચવા 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'ના ગ્રાહક બનો.

જુનથી ડીસેમ્બરનું લગભગ ફક્ત ૧૮ શીલીંગ છે. એક અથવા ધાર્શલ ઓર્ડર મોકલી આપી ગ્રાહક બનો.

એનેજર :

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

ગ્રાઇવેટ બેગ,

હરબન.

નારી જગત

પાવક પ્રસંગો

કુબુઆરીની સત્તરમી તારીએ બાપુ અદલાદબાદથી દિલ્હી આવ્યા અને ઠાકતર અનસારીને બંધને ઉતાર્યા. એ વખતે લોહા ધરવીન સાથે સમાધાનની વાતો ચાલતી હતી. કેમ્બ્રિજ કારો-બારીની સખા મોલાવવામાં આવી હતી અને દરરોજ તેની બેઠક થતી હતી. આંધીજી વાઇસરોયને મળીને આવતા અને કારોબારીને બંધી વાત બજાવતા. હું અને મદદદિવખાઇ અંદરના આરડામાં આખી કારવાઇ સાંભળતા. મારા ભાઇ તે વખતે એસોસીએટ્ડ પ્રેસ એન્ડ પ્રિન્ટિંગમાં કામ કરતા હતા. ડાઇએ પંડીતજીને કહ્યું કે અબકુબુ અહીંની બંધી વાત મીત પોતાના ભાઇને કરે છે. હું અને મદદદિવખાઇ બારણા પાછળ બેઠા બેઠા સમિતિની વાતો સાંભળતા હતા તેટલામાં એકાએક પંડીતજી આવી ઉભા અને તેમણે બહુ મોરેથી માંડે નામ લઇને છુમ મારી. બાપુજી બહાર એસરીમાં બેઠા હતા. ડાચુ બહુ ટેવી રીતે તેઓ આખી પરિસ્થિતિ સમજી ગયા, પંડીતજીના મોમાંથી અબકુબુ નામ નીકળ્યું કે તરત જ બાપુજીનો અવાજ સંભળાયો, "એ મારા માથુસ છે." પંડીતજી પાછા ચાલ્યા ગયા. એ વખત સુધી પંડીત

જી સાથે મારે ખાસ પરિચય નહોતો. બાપુએ મારી લાજ રાખી. આત્મી-યતા દર્શાવતા તેમના એ ચબ્દો આજે પણ મારા કાનમાં ગુંબ્યા કરે છે. આ બનાવ પછી પંડીતજી સાથે મારે પરિચય તો થયો પણ એમના મન માંથી વહેમ ન ગયો, એટલે જ્યારે તેઓ બાપુને મળવા આવતા ત્યારે હું ત્યાંથી ઉઠી જતો.

★

બોબનમાં પાંચ જ સ્ત્રીએ લેવાનું બાપુનું મત હતું. એક દિવસ ડોક્ટર દીનશાએ એનું કારણ પુછ્યું. એટલે બાપુએ કહ્યું કે, એમણીસેસો પંદરની સાલમાં કુંભમેળા વખતે હું ઢરઢાર ગયો હતો. ત્યાં ધર્મને બદલે ઘણું પાપ થતું જોઇને વિચાર કર્યો કે કંઈક મત લીધું.

તે દિવસોમાં બાપુ મનકળીને બચ્ચર ખાતા હતા અને કેળાં સાથે એક ઓસ જેતુનનું તેલ લેતા હતા. સંતરા વગેરેનો ત્યાગ નહોતો, પણ સરતાં મળી નાવ અને નકકી કરેલી રકમની મયોદામાં રહીને ખરીદી શકાય તો જ ખાતા. કુંભમેળા પ્રસંગે બાપુએ ત્રણ મત લીધાં હતાં :

૧. પાંચ જ વસ્તુઓ ખાંવી.
૨. સુપારત પછી ન ખાવું.
૩. દુધ ન લેવું.

★

એક દિવસ વહેલી સવારે હું અને પ્રજ્ઞાસ ગાંધી એક ખાતમાં આંધી જીની સલાહ લેવા ગયા. તેમણે મિત્ર ધર્મ સમજવતાં કહ્યું :

"જુઓ, આ બત્તી સળગે છે તે મિત્ર છે, કારણ કે તે પ્રકાશ આપે છે. હવે જો આપારે અહીં સાપ નીકળે તો આ બત્તી મારા શત્રુ જેવી નીવડે, કેમકે હું આ બત્તી અને મેજથી ઘેરાયલો છું અને સહેલાઈથી ખસી શકું એમ નથી. મિત્રતા આવી સમજો. એ જ્યાં સુધી એકબીજાને માટે મદદરૂપ છે ત્યાં સુધી મિત્રતા છે અને જ્યારે અડમજુરૂપ અને ત્યારે તેવી ન રહેતાં શત્રુતાનું સ્વરૂપ ધારણ કરે છે."

★

જીવનમરણ એમને માટે સમાન હતાં. એક વાર સાયરમતી આશ્રમ માં શીતળાને રોમ ફેલાયો. પંડીત ખરેખર એક બાળક એવો ભોગ બન્યો. તેજ વખતે આશ્રમમાં એક લગન હતું. બાળકને સમજાવવામાં પહેલાંયાડીને તરત આંધીજી આવીને લગનની ધોરી આગળ બેઠા.

લગનવિધિમાં તેમણે ક્રાંતિકારી ફેર-ફાર કર્યો હતો. અરખા જ કલાકમાં બધી વિધિ પુરી થઇ હતી અને બચ્ચું બધું મળીને પાંચ રૂપિયા પણ નહોતું થયું. વરવહુ બાપુના આશીર્વાદ પામી તે સુખમય. જીવનનાં સ્વપ્નાં જોવા માંડતા; પણ પાછળથી બાપુજીએ મત જેવું લીધું હતું કે લગનમાં એક પણ દરિજન ન હોય ત્યાં સુધી પોતે દંપતીને આશીર્વાદ નહીં આપે.

—અબકુબુ ચાંદીવાલા.

ચીની સ્ત્રીઓને તહેવાર

આ પથા "ચી-તહેવારોની જેમ જ, ચીનમાં પણ સ્ત્રીઓ અને બાળકોનો એક 'મોંગ-ચીસુ' નામનો તહેવાર છે. વર્ષોકતુનાં અને યુગ્ય મ્માં વાતાવરણમાં ખીલી ઉઠેલાં ફળકુલો વચ્ચે જીવવાતા આ તહેવારમાં પુરુષનો ભાગ નામનો જ હોય છે. ચીનના ત્રણ તહેવારોમાંનો આ એક છે. આ દિવસે રાત્રે ચીની મહિલાઓ ચન્દની પુજા કરે છે.

ક્રાંતિકાર

આ તહેવારનું ધાર્મિક ઉપરાંત રાષ્ટ્રીય મહત્તર પણ છે. રોકાઓ પર મોંગો-લીઅન યુવાન વંશ રાજમાદી પર હતો મારે પ્રભને હેરાન કરવા દરેક ઘેર એક સિપાહી મેસાડવામાં આવ્યો હતો. પણ આ રૌનિમે રાજ્ય વિરુદ્ધ ની કાયવાહી અટકાવવાને બદલે સ્ત્રી ઓને પરેશાન કરતા. આ જુલમથી ચીની પ્રજા કંટાળી જઈને આઝાદ બનવા તડપી રહી હતી. આ શાસન ને ઉચલાવી પાડવા એક ક્રાંતિ ચોળાઇ હતી અને દરેક કુટુંબે ૬૦ ચાંદલા મોકલીને ધીજી કુટુંબોને આ માહિતી આપવી કે તહેવારની મધરાતે સૌએ પોતાના પહેરેગીરને મારી નાખવો. બે ત્રણ દિવસમાં આખા દેશમાં માહિતી પહોંચી ગઇ અને બધા મોમલ રૌનિમેની હત્યા થઇ.

મોહાસુરનું મર્દન

મોહાસુર-(મહિયાસુર)ની એક વાત છે. એનો વધ કરવા બધા દેવો શકિત દેવીની પ્રાર્થના કરવા ગયા. શકિત દેવી પ્રસન્ન થયા. "તમે બધા સાથે આપરો તો આ કામ કરીશ." ત્યારે મોહક દેવે બાપુનું રૂપ લીધું, તો મોહ કે તલવારનું અને દેવીના હાથમાં બેઠા. વળી મોહ સિંહ વાહન થયા. આમ બધા બેગા થઇ શકતી દેવી બન્યા.

પછી તે દેવીએ મોહાસુરનો વધ કર્યો. આજે મોહ રૂપી મહિયાસુરના પંજ માં આપણે જોએ જે ધીજીનો વિચાર કર્યા વગર પોતાનું ધર બરે છે. અને પડોસીના દુઃખમાં દુઃખી નથી થયો. આ મોહાસુરનો વધ કરવા બધાએ બેગા મળી પોતાની શકતી કામે સમાડવી જોઈએ.

—વિનોબાજી.

બાણુવા જેમ ?

ખરેખરની હાલ ઉઠાળાને તેના પાણી થી ખંદી બાટલીઓ, અરીસા, કાચની વસ્તુઓ બહુ જ સાંરી રીતે સાદ જાય છે. આ પાણીથી ચાંદીનાં વાસણો તથા ઘરેણાં પરના કાંચ કાંચી શકાય છે.

પરચુરણ

—પાકીસ્તાનનું વિમાન જે ૩૨ મુસાફરોને લઇને જતું હતું તે તા. ૧૫-૫-૫૮ના ન્યુ દિલ્હીના વિમાની મથક પાસે અકસ્માત થતાં અકસ્માત ખાજ થઇ મૃત્યુ એમાં પાંચ અમેરીકન, પાંચ બ્રિટીશરો હતાં, આમાંથી નવ મુસાફરો બચી જવા પામ્યા છે. એક પાકીસ્તાનનો બાળક તેમાંથી કુદી પડ્યો હતો.

—સુંબઈમાં તા. ૧૧-૫-૫૮ના જોદી પર લાગેલી આગથી. ૩૭૫૦૦૦ પાઈકનો માલ બળ્ળ ગયો હતો આની આગ ઉદ્ધવા ચોદ વરસમાં નથી લાગી. આગ બે કલાક બાદ કાણુમાં આવી હતી.

—બપાને ગોવાનું મેગેઝીન ધાતુન ખરીદતાં આરતનું ખરીદ્યું છે. આથી ગોવાને મોટો આર્થિક ફટકો પડ્યો છે.

—સુરતના સુપ્રેસિડ વનિતા વિશ્વામ નાં આધર્યાપક ગં. સ્વ. મનન બહેન મળ્લરનું તા. ૪-૪-૫૮પના રોજ સુરતમાં ૯૨ વર્ષની ઉંમરે અવસાન થયું છે.

—સુંબઈમાં ડીકાઇલ રોડ પરના એક મકાનના પટાંજીમાં નવ દિવસ માટે સમાધિ લેનાર સ્વામી બ્રહ્માનંદ રાંધા નંદ બ્રહ્મચારીનું આડામાં જ શલ્ક નિપળ્યું હતું. તા. ૮-૪-૫૮ના સમાધિ સ્થળ પરથી દુર્ગમ આવતા ખાડો ખોલ્યો તો તેમાંથી બપાઇ ગમેલી હાલતનું શબ મળી આવ્યું હતું. સ્વામીની વય ૬૦ વર્ષની હતી.

—જુન પહેલી "બાળ દીન" તરીકે જીવવામાં આવે છે. આ દિવસે માતાઓએ બાળકો માટે કાંઈ યુગ્ય કાર્યો કરવાનાં હોય છે. અને બાળકો ને આનંદ કરાવવામાં આવે છે.

શુભિચ્છો માટે ઉપયોગી

કેળાંના મુઠિયાં

બનાવવાની રીત

સામગ્રી : ત્રણ કાચા કેળાં, પાંચ લીલાં મરચાં ને બે ચમચા દહીં, થોડું આદુ ને ચમચી સાકર તથા તેલ.

રીત : એક કેળાંના ત્રણ ટુકડા કરી વરાળે બાકવા. બધાયા પછી ઠંડા પરે એટલે છેલ્લાં એને મસળા નાંખવા. એમાં દહીં, આદુ, મરચાં, વાટીને અને ગીંદુ તથા સાકર નાંખી દાણેથી નાનાં નાનાં મુઠિયાં બનાવવાં. દહીં નાંખવાથી બેસન જરા પાતળું પડેલું હોય તો થોડાં ચણુનાં લોટ બેળથી ને મુઠિયાં બનાવવાં ને પછી તેલમાં તળી લેવાં.

—એક બેન.

બેનોને નવી વાનગીઓ નીચેના સરનામે મોકલવા વિનંતી છે.

'Indian Opinion',
P. Bag, Durban.

સમાચાર સંગ્રહ

(૧૬૮ પાનાનું અનુસંધાન)

—શ્રીમંત્રી નજીકના તુષ્ટ ખેડાખ શાખાના મી. એચ. જી. કનડર મરવી ૧૯૪૬માં ત્યાં હીરા શોધની શરૂઆત થયેલી ત્યારથી એ કામ કરે છે ૧૯૫૧ માં તેને પૌંડ ૮૬૩૭ ના હીરા જડેલા; ૧૯૫૨માં ૨૮૦૦ના; ૧૯૫૩માં ૧૦૩૭ ના, ૧૯૫૪માં ૧૦૭૯ ના, ૧૯૫૫માં ૨૧૫૭ના અને ૧૯૫૮માં ૫૦૨ પૌંડ ના મળ્યા પછી હમણાં એક ૬૯૧ ડેરેટનો પીળો હીરો મળ્યો છે જે ૧૬મી મેએ વેચતાં તેને ૩૨૫૫ પૌંડ મળ્યા છે ૧૯૫૧ના હીરા પૌંડ એક ૧૨૧ ડેરેટનો હતો જેના સાડા સાત હજાર પૌંડ ઉપજ્યા હતા.

ઉમરના લીબરલ રોમન ડેથલીક નેતા મૉંસ્યો પીરી ક્લીમલીન સુંડાયેલા છે પશુ એજ દિને અલજીરીયામાં એ સર કાર જાહેર થઈ છે જેમાં એક પક્ષ તત લગાઈ વખત કાન્સને સંચાલક નેતાં જનરલ ડી. ગોલને માન્ય કરે છે.

—રોટલેન્ડની ફ્રી ચર્ચની જનરલ એસેમ્બલીએ ૧૧મી મેએ અદાર પારેલા રીપોર્ટમાં રવીવારે ધર્મ પ્રાર્થનાની ભાવનાને ઉત્તેજ કરનારાં અને ગંદા પ્રચાર માટે એ દિવસને ઉપયોગ કરનારા જાહેર છાપાઓ નહિ વાચવા નો તેના સભ્યોને સૂચના કરી છે.

—જાપાનની અને બહુલા વિશ્વની પહેલ વહેલી નેટ બાયસીકલ પાંચ પાઉંડની સામગ્રીથી એક જાપાનીસ ઉડયન વિદ્યાર્થી એ બનાવીને ટોકીયો ના મોટા પશુ નિર્મન રસ્તા પર ૧૧મી મેએ અખતરો કરી બતાવતાં કલાકના આઠ માઇલની ઝડપથી તે બાયસીકલ તેના શોષક સાથે ઉડી હતી પશુ પછી તુડી પડવાથી તેના માલિકને હોસ્પીટલમાં લઈ જવો પડ્યો છે.

—વાયબ જર્મનીના રોટનબર્ગ શહેર ની એક ક્વેરી-પત્થરની ખાણમાંથી મીઠ જંગી જનાવરના પગલાંની નીશાની મળી આવી છે જે ૨૪ કરોડ વર્ષ પુર્વેના હોવાનું મનાય છે.

વિદેશના સમાચાર

—સ્વીડન સ્વુટનીકનો માર્ગ શોધનાર ચેશામરના જોડેલ બેન્ક ખાતેનું જીટન નું જંગી રેડીયો દુરગ્રીન વિશ્વમાં હમણાં મોટામાં મોટું મનાય છે જેનો વ્યાસ અડીસો શીટનો છે.

—લંડનમાં ગયા અઠવાડિયે મગેલી લેઇમેન ટ્રસ્ટની રેલી સમક્ષ કરેલા બાયથુમાં રેવરન્ડ ટ્રેવર હાલમને કહ્યું છે કે આ છેલ્લા દાયકામાં ભારત અને ખાના સ્વતંત્ર થયા પછી ગોરી સર્વે પરિતાના અંતનું તીવ્ર વાતાવરણ વિરત્યું છે.

—કાન્સના વડા પ્રધાન તરીકે મહા યુશીખતે ૧૪મી મે એ પર વર્ષની

સાતમું ધોરણ પાસ થનાર વિદ્યાર્થી એને આઠમા ધોરણનો લાભ અપાવવા સૌ વાલીઓને આમ્રહ બરી વિનંતી કરવામાં આવી હતી.

લક્ષ સમાચાર

જલ્દાનીસખર્મ વાળા શ્રી પ્રેમચંદ બાઇ હરીભાઈના રબર્ગરથ મોટાબાઇ શ્રી નારણુબાઇ હરીભાઈના સુપુત્ર શ્રી હનનભાઇ નારણુબાઈના શુભલગ્ન કેપટાઉનમાં શ્રી લક્ષુબાઈ બીખાબાઇ નવસારીઆની સુપુત્રી લક્ષ્મીબેનની સાથે તા. ૪-૫-૧૯૫૮ને રવિવારે વુડરટોક ટાઉન હોલમાં ઘણાજ આનંદ પુર્વક થયાં હતાં.

એ શુભપ્રસંગે જે જે ભાઈ બહેનો એ વરયાત્રામાં સાથ આપ્યો હતો, શુભેચ્છાઓ પાઠવી હતી અને સુંદર બેટા આપી હતી તેમનો તેમજ કેપ ટાઉનમાં અને વુડરટોક ટાઉન હોલમાં

જે ભાઈઓ અને બહેનોએ તેમના પ્રત્યે અપુર્વ પ્રેમ બતાવ્યો હતો તે સર્વેનો શ્રી પ્રેમચંદબાઇ આ પત્નદારા અંતઃકરણ પુર્વક આભાર માને છે.

જલાલપોર નિવાસી હાલ ફ્રીયાઈના શ્રી પરણુબાઇ દાજીબાઈના પુત્ર ચી. રણુજીભાઈના લગ્ન પેરમા નિવાસી હાલ ડરબન શ્રી. હનનભાઇ ખુશાલ બાઇ મીસ્ત્રીના પુત્રી ચિ. મણીબેન સાથે તારીક ૨૦-૪-૫૮ના ડરબનના ભારત હોલમાં થયા હતાં.

આ માંડલીક પ્રસંગે જે સ્નેહી-આએ સુહૃદયતાં દાખવી છે તેને માટે તેઓ સર્વેનો અત્રે આભાર માને છે.

સાભાર સ્વીકાર

પ્રેમચંદબાઈ હરીભાઇ જો'બખ ૩-૩-૦, પરણુબાઇ દાજીબાઇ, ફ્રીયાઈ ૫-૫-૦.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ
નત નતનાં નાયબન, રેઇમી તેમજ સુવરાઠ કાપડ, સ્ત્રીઓ બાળકો અને પુરૂષો માટે ભિત્તમ નતના લુલન જર્સી, પુલોવર, કારડીગનસ અને બચ્ચાઓ માટે—શુદ્ધિજ, બીબ્સ, બ્લેન્ડેટસ, શોલ્સ; નેપકોનસ વિગેરે.
ફરેક નતના માલ માટે તપાસ કરવા લલામલુ.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન : ૩૪-૧૩૪૯ — બોક્સ ૧૫૪૯.

સામાજિક ખબરો

શ્રી ગાંધી ભારત વિદ્યાલય, વાર્ષિકોત્સવ

ઉપરોક્ત શાળાને વાર્ષિકોત્સવ તા. ૧૭મી તથા ૧૮મી મેના રોજ સાંજે સાત વાગે આંધી હોલમાં શાળા સમીતી ના પ્રમુખ શ્રી નાથુભાઈ મોતીરામ મીસ્ત્રીના પ્રમુખપદે યોજાયેા હતા. શાળાના બાળકો તરફથી ગીત ગરખા નાટીકાઓનો યોષદાયક અને મનોરંજન કાર્યક્રમ થયો હતો. પ્રમુખશ્રીએ શાળાની ઉત્તરોત્તર થતી પ્રગતિ સંબંધી ડુંકું પ્રવચન કયું હતું. અને શાળા ની પ્રગતિમાં સૌ વાલીઓના સહકાર ની આશા વ્યક્ત કરી હતી. શાળા ના આચાર્ય શ્રી ઉમિયાચંકર જોખાકરે શાળાનો દેવાલ રજુ કર્યો હતો. આ શાળામાં હાલમાં ૯૫૫ બાળકો અભ્યાસ કરે છે. શાળામાં શિશુવર્મથી આઠમા ધોરણ સુધીના વર્ગો છે. ૭ શિક્ષકો અને ૧૮ શિક્ષિકાઓ છે આંધી હોલ માં ૧૧ અને ફોર્ડસખર્મ શાળામાં

૧૩ વર્ગો ચાલે છે. ફોર્ડસખર્મ-શાળા ના મકાન માટે સેન્ટ્રલ સ્ટુડીયોર્સ અને શાળાના પ્રીન્સિપલ શ્રી માઝમ નોં હાર્દિક આભાર વ્યક્ત કર્યો હતો.

ચાલુ વર્ષ વિદ્યાલય તરફથી 'પ્રગતિ' નામનો એક અંક બહાર પાડવામાં આવ્યો છે જેમાં શાળાની વિગતવાર હકીકત, અધ્યાપક મંડળ, કેળવણી વિષયક લેખો, વિદ્યાર્થીઓના લેખો વગેરેનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. પ્રગતિ અંકને સારો આપકાર મળ્યો છે. સૌ ભાઈબેનોને તે વાંચવા બલામથુ છે.

ઉત્સવ પ્રસંગે ધો. ૭મું પાસ થનાર વિદ્યાર્થીઓને શાળા પ્રમાણપત્રો મેળવનારના નામ તેમજ પાસ થયેલા ખનામને લાયક પહેલા ત્રણ નંબરોના નામ જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા.

Wholesale To Trade
અમારે ત્યાં દર મહિને હાઈ તથા પાકીસ્તાનથી કેટલોક માલ આવ્યા કરે છે.
એક વખત મંગાવી જરૂર ખાત્રી કરો.
તાજ શીપમેન્ટ
પીસ્તા રતલ શી. ૧૧-૬, બદામ રતલ શી. ૮-૬.
કેરમ બોર્ડર્સ
નીકલ કોરનર સ્પેશીયલ ડરાફ્ટ બોર્ડ સાથે શી. ૧૦૫-૦.
નીકલ કોરનર બોર્ડર્સ શી. ૮૪-૦.
રબર કુક્સ બોર્ડર્સ શી. ૬૫-૦.
કમ્પલીટ સેટ કુકરી તથા સ્ટાઇલકર સાથે મળશે.
અગર બત્તી
વાસંતી (ફરેકના અત્તરની બોટલ સાથે) ૬ તોલા ૭૭બી શી. ૫૨-૦ ડઝન; ૪ તોલા ૭૭બી શી. ૪૦-૦; ૩ તોલા ૭૭બી શી. ૩૩-૦ ડઝન.
ગેટવર્થ બોર્ડર્સ ઈન્ડીયા ૬ તોલા ૭૭બી શી. ૧૨૦-૦; ૩ તોલા ૭૭બી શી. ૬૦-૦ ડઝન; તીન ગુલાબ ૬ તોલા ૭૭બી શી. ૧૦૮-૦; ડઝન. ૩ તોલા ૭૭બી શી. ૪૮-૦ ડઝન; સ્ટીગર બેન્ડ નં. ૪૪૪ પાકીસ્તાની શી. ૬-૬. ઈન્ડીયાની શી. ૭-૬ ડઝન.
સુરાહા બાટી સીલવર્થ ઓરનામેન્ટો
ગુલાબદાન પલેન શી. ૧૨-૬; નહશીન શી. ૧૫-૦; કલમ શી. ૧૭-૬ નંગ પાનદાન "મોટર કાર" શી. ૪૫-૦; નહશીન બોક્સ શી. ૫૫-૦; પલેન બોક્સ શી. ૫૦-૦.
આ ઉપરાંત ઇહોળા પ્રમાણુમાં સાડીઓ વ્લાસ તથા પલાસ ટીકની બંગડીઓ—અમારે ત્યાંથી મળી શકશે. કન્ટરી ઘરાણે માટે ખુશ ખબર.—આસ આપને જ માટે હુમસ "KUBA" જર્મનીના રેડી-આઆમ અને મંગાવી આપીએ છીએ જરૂર કેટલોક લાવેા મંગાવેા.
A. K. Hoosen & Sons
116 Queen Street, Phone : 26249.
Box 2161, DURBAN,

લોભ અને કરુણા

(સુકુલભાઈ 'લોકજીવન'માંથી)

(તા. ૧૬-૫-૫૮ના અંકથી આણું)

૨૦

ટોપ્સીનું તોફાન

બીજે દિવસે ઝોફેલીયા ટોપ્સીને પમારી કરતાં શીખવવા લાગી. ટોપ્સી પશુ ડાહીડમરી થઇને બહુ ધ્યાનપૂર્વક જોતી હતી. પછી ઝોફેલીયા ઝે ટોપ્સીને પમારી પર ચાદર પાથરવા કહ્યું. હાં તો તેની ઝેક બાંધમાંથી રિખીન બહાર નીકળી આવી!

ઝોફેલીયાએ તરત જ એ રિખીન ખેંચી લીધી અને ચુસ્સામાં પૂછ્યું: "આ રિખીનની તે ચોરી શા માટે કરી?"

ટોપ્સી તો જાણે કશું બન્યું જ ન હોય તેમ ટાંચ કરીને બોલી: "વાહ, આ રિખીન વળા કયાંથી બાંધમાં બરાધ મધ! બાધસાહેબ, હું રિખીન વિષે શું જાણું?"

ઝોફેલીયા— "તું પાછી ઉપરથી જુઠું બોલે છે? બોલ, તે એ ચોરી હતી કે નહીં?"

ટોપ્સીએ જ એ ચોરી હતી. છતાં તે બોલી: "નારે ના; મારે એનું શું કરવું છે?"

આ સાંભળીને ઝોફેલીયાએ વખારે ચુસ્સે થઇને કહ્યું: "ટોપ્સી, તું સાચું બોલ. નહીં તો તને બરાબર કટકારીશ, સમજ કે?"

ટોપ્સી ઠાવકાઈથી બોલી: "અરે, તમે મને આખા દિવસ માર્યા કરશો તોયે હું કશું કરવાની નથી. તમે પમારીમાં એ રિખીન જુલી ગયાં હશે અને તે મારા કપડામાં ચોટી મધ હશે. એમાં મારા શો વાંક?"

ટોપ્સીને આ રીતે જુઠું બોલતી જોઇને ઝોફેલીયા અકળાઇ ગઇ. તેણે ટોપ્સીના હાથ પકડીને એને પોતાના તરફ ખેંચી. ત્યાં તો બીજા હાથની બાંધમાંથી મોળાં જોડ તીચે પડી મધ! ઝોફેલીયા એકદમ હેબતાઈ જઇને બોલી: "બોલ, આ મોળાં તો તે ચોખાં છે ને?"

ટોપ્સીએ કહ્યું: "હા, એ મોળાં મેં ચોખાં છે. પશુ રિખીન નથી ચોરી."

ઝોફેલીયાએ બપોરે ખુબ જ આમત્ક થી પૂછ્યા કહ્યું, ત્યારે છેવટે તેણે એ ચોરી પશુ કશું કરી. એટલે ઝોફેલીયા બોલી: "એ તે બીજું કંઈ ચોખું હોય તો કહી દે. હું તને નહીં મારું." ટોપ્સીએ કહ્યું: "મેં ઈલા બહેનનો હાર ચોખો છે."

ઝોફેલીયા— "શું કહ્યું? ઈલાનો હાર તે ચોખો છે? બોલ, બીજું કંઈ ચોખું છે કે?"

ટોપ્સી— "હા, મને નવડાવવામાં મદદ કરતી હતી એ રોજનાં એરોંગ પશુ ચોખો છે."

ઝોફેલીયા— "જા, હમણાં ને હમણાં એ વસ્તુ લઇ આવ, જોઈ."

ટોપ્સી— "મેં તો હાર અને એરોંગ બંને બાળી નાખ્યાં છે."

હાં તો ઈલા તે ઠેકાણે આવી પહોંચી. ઝોફેલીયાએ જોયું તો ઈલાના ડોકમાં હાર હતો! એની પાછળ રોઝ આવી, તે એના કાનમાં પશુ એરોંગ હતો! ઝોફેલીયા તો મુઝાઈ મધ. તેણે કહ્યું: "અરે ટોપ્સી, તે હાર અને એરોંગ ચોખો ન હતાં, છતાં તું આમ જુઠું શા માટે બોલી?"

ટોપ્સી: "તમારા સવાલનો જવાબ મારે આપવો જ જોઈએ. એટલે મેં આમ કહ્યું."

ઝોફેલીયા— "પશુ આમ જુઠું શા માટે બોલવું જોઈએ? એમ કહેવું એ અસલ કહેવાય, સમજ કે?"

ટોપ્સી ઠાવકાઈથી બોલી: "ઝોફો! મને તો એની ખબર જ ન હતી. હવે એવું નહીં બોલું."

ટોપ્સીની આવી અવળીસવળી વાત સાંભળીને ઈલાને એની દયા આવી. તેણે પ્રેમભરી રીતે એને કહ્યું: "ટોપ્સી, તને હવે પછી જે કંઈ જોઈએ, તે મારી પાસેથી લઈ જાણે, સમજ કે?"

ટોપ્સીએ એની છંદગીમાં પહેલી વાર આવા વહાલબધા શબ્દો સાંભળ્યા હતા. તેનું હૈયું એકાએક બરાધ આણું અને તે રડી પડી.

એકાદ દિવસ કંઈક સાઈ ચાલ્યું, અને પછી ટોપ્સીનું તોફાન પાછું શરૂ થઇ ગયું. તે ખુબ જ અજાણીતરી હતી. એનાથી સખણી થઇને બેસાવું જ ન હતું. ઠાઇ વાર ઠાઇનાં કપડાં પર કાદવ નાખી આવે, તો કાઇ વાર ઠાઇનાં કપડાં સંતાડી દે; ઠાઈ ઓરડા માં ન હોય તો પમારીમાં મન ફાવે તેમ આબોરે કે બનીહનીને આરસી આમળ ઉભી રહી નાચનાચ કરે.

ઝોફેલીયા ડેલીક તાર કંટાળીને એને એકાદ તમાચો મારતી, ત્યારે તે રડવાને બદલે ખડખડ હસી પડતી. પછી પોતાના બાળભિત્રા પાસે આખબેર તે કહેતી: "ઝોફેલીયા ફેણને મારતાં જ આવડતું નથી! એ મારે છે સારે મને જાણે કાઠીએ ચટકો મયોં દોષ એવું લાગે. મારી જુની શોહાણીને જાદુ સરસ મારતાં આવડતું હતું. તે એવું તો મારે કે ચામડી જ ચિરાઇ જાય."

ઝોફેલીયા સેંટ કહેર આમળ બ્યારે બ્યારે એની ફરિયાદ કરતી, ત્યારે મારે સેંટ કહેર કહેતો: "શુલામો બાપડાં શું કરે! આપણે એમને પહેલાંથી જ રીતે રાખતાં હોઈએ, તે રીતે જ તેમનું ઘડતર થાય છે. ટોપ્સીએ આપણા લોહાને એ શુલામો પ્રત્યેનો ફેવો અમાનુષી વહેવાર છે અને એને લાઇને એ લોહામાં ઠેવી વિકૃતિ આવે છે તેનું સાક્ષાત્ પ્રતીક જ છે. મને તે લાગે છે કે, એની સાથે જુદી જ રીતે કામ લેવું રહ્યું."

* * *

એક દિવસ તો ટોપ્સીએ કમાલ કરી. ઝોફેલીયા પશુ ધુઆપુઆ થઈ જઈને એનું બાવડું ઝાલીને સેંટ કહેર પાસે આવી અને કહેવા લાગી: "બાઈ, આં છોકરીથી તો હવે તોખા! જુઓને, તેણે મારી પેટી ઉઘાડીને તેમાંથી ઈમતી રેશમી લુખડાં કાઢીને અને તેમનાં ચીથરાં કરીને પોતાની ડીંગલીનાં કપડાં બનાવ્યાં! આવી તોફાની છોકરી તો મેં ક્યાંય જોઇ નથી."

સેંટ કહેરે ટોપ્સીને પાસે બોલાવી ને કહ્યું: "અરે ટોપ્સી, તું કેમ કંઈ સમજતી નથી?"

ટોપ્સી— "સાહેબ, હું ઘણી જ બરાબર છું. બધાં મને એમ જ કહે છે."

સેંટ કહેર— "એ વાત જવા દે. આ ઝોફેલીયા બહેન તને સુધારવા ડેલી બધા મહેનત લે છે. પશુ એ તારા ધ્યાનમાં જ જાણે આવતું નથી; કેમ ખરું ને?"

ટોપ્સી— "મારાં પહેલાંનાં બા-સાહેબ પશુ એમ જ કહેતાં હતાં. તે મને ખુબ જ મારતાં, શીત સાથે માઈ માયું પછાડતાં, મારા વાળ તાણીને ખેંચતાં; પશુ એની મારા પર કરી અસર જ ન થઇ. અરે, તમે મારા બધા વાળ ઉખેડી નાખો, તોયે હું નહીં સુધરું. કારણ કે હું ખુબ જ બરાબર છું, હું હપ્સી છું. અમારા

જેવા ઠાળા માથુષ કહી સારા ન થાય; બસ હું તો આટલું જ જાણું છું."

એવામાં ઈલા ઉઠીને ટોપ્સી પાસે મધ. સેંટ કહેરે ઈલાને કરીને ઝોફેલીયાને પાસે બોલાવી અને ધીમે ધીમે કહ્યું: "બહેન, ચાલ આપણે બાણુએ ચાલ્યાં જઈએ અને આ જે વચ્ચે શી વાતચીત થાય છે, એ સાંભળીએ." એમ કહીને તેણી માંથી જતાં રહ્યાં.

ઈલા ટોપ્સીને હેતથી વહાલ કરતી બોલી: "ટોપ્સી, તને જોઈને મને બહુ દયા આવે છે. તારું દુઃખ મારા થી જોવાતું નથી. તું મારે ખાતર ડાહી ન થઇ જાય? તું સારી થઇ જાય, તો મને કેટલો બધો આનંદ થાય!"

ટોપ્સી ઈલાના વહાલબધાં સ્પર્શથી: શીત થઇ મધ. એની આંખમાં ફરી ને ઝળઝળિયાં આવી ગયાં. તે પોતે પોતે રડી પડી અને કહેવા લાગી: "બહેનસાહેબ, હવે તમને ખાતરી આણું છું કે, હું થોડા વખતમાં ખુબ ડાહી થઇ જઈશ." એમ કહીને તે બહાર ચાલી મધ.

સેંટ કહેરે ઝોફેલીયાને કહ્યું: "બહેન, જોયું ને, માથુસને પ્રેમથી જ જીતી શકાય."

ઝોફેલીયા બોલી: "સાચી વાત છે, ભાઈ! તારી ઈલા તો જામવાનનો અવતાર છે! ઈલા જ ટોપ્સીને સુધારી શકશે. આપણું એમાં મળ્યું નહીં." (આણું)

લુકકોર્પોમ, ઇનકમ ટેક્સ રીટર્ન, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલેક્ટર અને ઇનસ્પેક્ટર મારે મળો:

આર. વીકલ
૧૨ બાકલી ઓફિસ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, ફોરનર ડાઇગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, બેહાનીસમર્ગ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

માથે બાંધવાની રીખન અને વેણીઓ

મખમલ, સાટીન, દાફેદા સીકકની, રીખન અનેક રંગ, ડીઝાઇન અને સાઈઝમાં મળશે, લગ્ન મંડપ અને મોટર શબ્દમાવવા જરૂથા બંધ મળી શકશે.

બચ્ચા માટે મખમલ, અને રેસમ તથા ફેલ્ટની ટોપીઓ કીકાચત બાવે બનાવી આપવામાં આવશે.

અબોડે બાંધવા મખમલ, રેસમ, કોટન વિગેરેના કુલોની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના ધોચસ મળશે.

ટેકાણું : માખરો હેટસ (પ્રો.) લી.
લેડીઝ ઓન્ડ વીલ્ડરન હેટ મેન્યુફેક્ચરર,
ફોન : ૨૨૦૩૮૫ પહોલે માળે,
બોક્સ ૧૦૮૫૭. માર્કેટ મેન્સન્સ
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — બેહાનીસમર્ગ.